

učitelská učebnice

Divíci 2

Člověk a jeho svět

**Pilotní
verze**

1 díl říjen–listopad

FRAUS Klett

Obrázkové symboly použité v pracovní učebnici

ČTI, DÍVEJ SE, POZORUJ

HLEDEJ

POVÍDEJ, VYPRÁVĚJ, MLUV

POSLOUCHEJ

PIŠ

NAKRESLI, NAMALUJ, VYBARVI

NALEP SAMOLEPKY

ZAKŘÍŽKUJ, OZNAČ ZNAKEM, ŠKRTNI

ZAKROUŽKUJ, OZNAČ

SPOJ, PŘIŘAĎ K SOBĚ

TVOŘ, VYTVOŘ, VYROB

POČÍTEJ

HRAJ, ZAHRAJ SI

PODÍVEJ SE NA VIDEO

PŘEHRAJ SI NAHRÁVKU

VÝUKA VENKU

mezipředmětové vztahy (propojení s jinými předměty)

užitečné tipy do výuky

Zkratky předmětů:

ČJ – český jazyk a literatura, **M** – matematika, **AJ** – anglický jazyk, **ČJS** – člověk a jeho svět,
TV – tělesná výchova, **HV** – hudební, taneční a dramatická výchova, **VV** – výtvarná a filmová výchova,
PČ – polytechnická výchova a pracovní činnosti, **OSV** – osobnostní a sociální výchova

Podzim – úvod	ŘÍJEN	18
Houby a stromy		20
Ovoce		22
Zelenina		24
Ptáci		26
Podzim venku		
Mezinárodní den zvířat		
Místo, kde žiju		28
Moje vlast		31
Lapbook – Moje místo	LISTOPAD	
Halloween – Tajemní noční letci		32
Svatý Martin		
Wellbeing a sebehodnocení		35
Volný čas		36
Povolání		38
Rodina		40
Svět práce		42

👁️ 1. Přečti si věty. O jakém ročním období se v nich mluví?

Příroda má jiné barvy.

Ovoce je sklizené.

Délka noci se prodlužuje.

Zkracuje se den.

I počasí se mění.

Mlhy se objevují častěji.

PODZIM

✎ 2. Napiš, co tě napadne, když se řekne podzim.

kalendář

oblečení

PODZIM

změny na zahradě

počasí

změny v přírodě

👁️ 😊 3. Prohlédni si obrázek a povídej, co na něm vidíš.

Podzim

T!P Pokud U nemá dostatek času, může dokončení zadat jako domácí úkol.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (porozumění, naslouchání)
- K RP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž pozná roční období.
- Ž si uvědomí změny ve vztahu k ročnímu období.
- Ž rozliší listnatý a jehličnatý strom.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- příp. PLU Části stromu z U bal. (ke stažení a vytištění v el. uč.) + nůžky, lepidlo
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/ výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Cvičení 1

(4.–6. min)

E

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž samostatně nebo společně přečtou věty. Uvědomí si jejich význam a poznají roční období, které je jako ná-pověda vyznačeno tučnými zelenými počátečními písmeny.

Cvičení 2

(7.–12. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si společně s U povídají a doplňují do myšlenkové mapy. U (nebo Ž) zapisuje nápady do interaktivního cvičení v el. uč., např. **kalendář** – podzimní měsíce, začátek podzimu meteorologický, astronomický, podzimní rovnodennost), **oblečení** – pláštěnka, nepromokavé boty, mikiny, bundy, **počasí** – proměnlivost, ochlazování, mlhy, přízemní mrazíky, **změny v přírodě** – migrace ptáků, zvířata vytvářejí zásoby, změna barvy listů, opadávání listů, usychání nadzemních částí bylin, **změny na zahradě** – sklizeň ovoce a zeleniny, sklizeň brambor, orání, rytí, příprava na zimu.

T!P U vybere části (témata), na kterých bude pracovat třída společně, některé pak může zadat jako samostatnou práci.

Pantomima

(13.–18. min)

Forma: na koberci

Průběh: U zadá Ž, aby si vybral nějaký znak podzimu a pokusil se ho předvést bez mluvení. Ostatní hádají, co to je.

Cvičení 3

(19.–24. min)

U

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si s U prohlíží obrázek a porovnávají s myšlenkovou mapou. Porovnávají, co na obrázku není, případně na co si nevzpomněli. Mohou se k mapě vrátit.

Cvičení 4

(25.–33. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: el. uč., pracovní učebnice, příp. PLU Části stromu z U bal. (ke stažení a vytištění v el. uč.) + nůžky, lepidlo

Průběh: Ž si s U prohlédnou obrázky 2 stromů, U je zobrazí v el. uč. Ústně rozliší strom jehličnatý a listnatý a pojmenují části, které mají společné a kterými se liší. Promluví si o jejich změnách na podzim (opadávání listů), pokud už tak neudělali v předchozích částech hodiny. Poté všechny pojmy zapíšou samostatně do pracovní učebnice a spojí obrázky s nápisy mění se, nemění se.

Ž mohou rozstříhat PLU Části stromu na jednotlivé lístečky a ty pak nalepit do pracovní učebnice.

Uvolňovací aktivita

(34.–37. min)

Forma: na koberci

Průběh: Ž leží na koberci, mají zavřené oči. U popisuje typický podzimní den. Do vyprávění zařazuje nesmysly (koulování, koupání, trhání třešní, Vánoce, Velikonoce...). Pokud Ž uslyší takový nesmysl, zvednou domluvenou část těla, např. ruku.

Ž mohou zůstat v lavicích. Hlavy položí na lavici a předstírají spánek. Nesmysl je probudí.

Cvičení 5

(38.–42. min)

Forma: samostatná / ve dvojici v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž si přečtou zadání, příp. ho mohou přečíst nahlas. Pokud znají správné řešení, ihned ho zapíšou do tajenky a v tichosti se přesunou na koberec. Pokud ne, řeší křížovku. Po vyřešení se přidají k ostatním.

Diskuse na koberci

(43.–45. min)

R

Forma: společná na koberci

Průběh: Ž přicházejí postupně po splnění úkolu.

Na koberci společně diskutují o hodině s tématem Podzim. Před koncem si společně zopakují řešení posledního úkolu (modřín).

4. Je to jehličnatý, nebo listnatý strom? Na linky doplň slova z nabídky a rozhodni, zda se na podzim mění, či nemění.

jehličnatý – listnatý – kmen – kořeny – větve – jehličí – listy

JEHLIČNATÝ strom

LISTNATÝ strom

JEHLIČÍ

LISTY

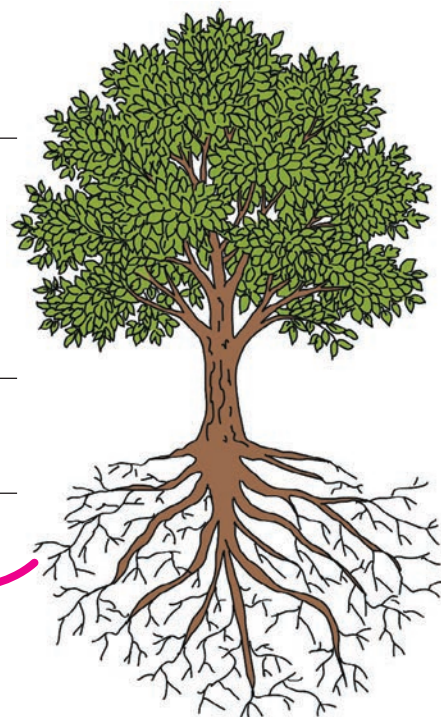
větve

kmen

kořeny

mění se

nemění se

5. Mezi jehličnatými stromy je takový, který opadává. Pokud ho znáš, napiš jeho jméno do tajenky. Pokud ne, vyplň křížovku a připomeň si jeho jméno.

jehličnatý strom	S	M	R	K				
jehličnatý strom	B	o	r	o	v	i	c	e
jehličnatý strom	J	e	d	l	e			
listnatý strom s bílou kůrou	B	ř	í	z	a			
listnatý strom (národní strom)	L	í	p	a				
		N						

Tajenka: modřín

1. Přečti si, o čem si povídají Vítek s Teem.

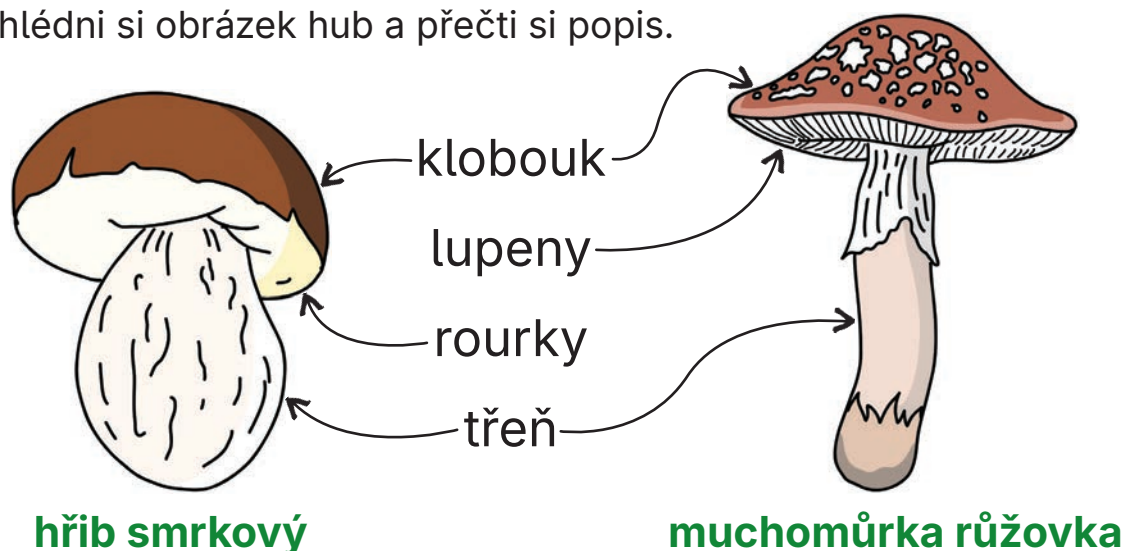

„Dnes bych chtěl jít někam ven. Třeba na procházku do lesa,“ povídá Vítek.

„To bychom mohli jít na houby. Minulý týden pršelo, tak už třeba porostou,“ řekl Teo. „Vezmeme si košík a vy nás s Natálkou ponesete. Víš, že jsme lehoulinci. Ale víš vůbec, které houby do košíku patří?“ zeptal se.

„No jasně!“ odpověděl Vítek. „Přece ty, které nemají pod kloboukem lupeny. Ty jsou jedlé!“

2. Prohlédni si obrázek hub a přečti si popis.

3. Přečti si, o čem si Vítek s Teem povídají dál.

„Ty jsi popleta, Vítku,“ říká Teo, „obě houby na obrázku jsou jedlé. V tom to není. Do **košíku patří jen houby, které dobře znáš** a víš, že jsou jedlé.“

„Aha,“ divil se Vítek, „tak to se budeme učit. Kam půjdeme?“

„To záleží, co chceš najít. Houby se totiž kamarádí se stromy, nebo s trávou. Tomu se říká **symbióza**. Také mají rády různé prostředí, roční období i různou teplotu.“

Houby a stromy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění, naslouchání)
- KRP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž si připomene stromy.
- Ž si uvědomí závislost stromů a hub.
- Ž pozná části hub.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- PL Houby a stromy ze Ž bal.
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–3. min)

kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/
výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x
NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Cvičení 1

(4.–6. min)

E

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž samostatně nebo společně přečtou (příp. poslechnou v el. uč.) příběh. Následně diskutují o tom, zda má Vítek pravdu. U se také zaměří na souvislost deště a růstu hub (společně se Ž může vysvětlit přísloví *Roste jako houby po dešti.*).

ČJ – U může navázat pohádkou *Pod hříbkem* (V. Sutějev)

Cvičení 2

(7.–10. min)

U

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž společně s U popíší houby. U může Ž říct, že houba, jak ji znají, je jen plodnice. Velká část houby se skrývá pod zemí (podhoubí), proto se vyplatí projít místo kolem plodnice, mohou tam být další.

Cvičení 3

(11.–14. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž samostatně nebo společně přečtou (příp. poslechnou v el.) pokračování příběhu. U zdůrazní slovo symbióza (nemusí se učit z paměti, ale Ž možná budou znát příklady symbiózy u dalších rostlin např. lišejníky na stromech, nebo u živočichů – např. klaun očkátý a sasanka z filmu *Hledá se Nemo* – Sasanka má žahavá chapadla, kterých se ostatní ryby bojí. Klaun má ale na těle speciální sliz, takže ho sasanka nepopálí. Schovává se v ní před nepřáteli jako v domečku. Na oplátku klaun sasanku čistí a odhání od ní ryby, které by ji chtěly okusovat. Nebo mravenci a mšice – *Ferda v mraveništi* O. Sekory).

Cvičení 4

(15.–20. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si společně s U prohlédnou houby a přečtou jejich celé názvy. Pak k houbám dopíší i název stromu, u kterého houba roste. Na závěr po poradě s U označí jehličnaté stromy.

Procvičení třídění stromů – prac. list (21.–28. min)

Forma: skupinová

Pomůcky: PL Houby a stromy ze Ž bal.

Průběh: Ž ve skupinách vyplní 1. část pracovního listu.

TIP Skupiny by měly být heterogenní, aby nevznikaly výrazně slabé či silné skupiny.

Cvičení 5

(29.–32. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž společně s U čtou názvy a prohlížejí obrázky. Diskutují o tom, jestli někdy houbu viděli, nebo ji znají.

Cvičení 6

(33.–37. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž společně s U čtou nebo poslouchají závěr příběhu. Společně určí nejdůležitější část a podtrhnou ji.

Pracovní list – dokončení

(38. – 42. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: PL Houby a stromy ze Ž bal., el. uč.

Průběh: Ž samostatně dokončí pracovní list, řešení zkontrolují podle el. uč. Poté se přesunou na koberec.

Reflexe

(43.–45. min)

Forma: na koberci

Průběh: Ž postupně přecházejí na koberec, kde si s U povídají o proběhlé hodině. Co už věděli, co bylo nové, co si zapamatovali, co je zaujalo.

R

Vycházka do lesa v okolí školy

1. Příprava – výstava knih o houbách a atlasů hub – prohlížení
– vyhledávání pomocí IT (Google Lens aj.)
2. Plánování trasy – typ lesa (smíšený, listnatý, jehličnatý) a důvody (co tam zřejmě najdeme)
3. Výběr – rozhodnutí, zda se budou sbírat všechny houby (i neznámé, nejedlé či jedovaté) – omezit počet od jednoho druhu, Ž mají jednorázové rukavice
– sběr jen známých jedlých hub
– fotografování, později výstava či prezentace
4. Popis – snaha o pojmenování hub (možné pozvat houbaře či mykologa)
5. Prezentace – výstava hub pro ostatní třídy (výstava fotek, prezentace)

TIP Pokus – pokud U přinese se Ž z lesa starší plodnice (hřib a muchomůrka), lze je položit na papír (hřib na bílý a muchomůrku na černý) a sledovat výtrusy, které by měly zabarvit papír.

4. Prohlédni si obrázky hub. Přečti si jejich jméno. Napiš název stromu, kde rostou. Jehličnaté podtrhni.

hřib dubový

DUB

hřib smrkový

SMRK

křemenáč osikový

OSIKA

kozák březový

BŘÍZA

ryzec borový

BOROVICE

václavka smrková

SMRK

5. Houby mají zajímavé názvy i tvary. Prohlédni si a přečti.

liška obecná

kotrč kadeřavý

ucho Jidášovo

6. Dočti si rozhovor Vítky a Tea. Podtrhni, co považuješ za nejdůležitější.

„Všechny houby, které jsem ti ukázal, jsou jedlé. V lese to tak není. Proto na neznámé houby nesaháme. Také do nich nekopeme. Jsou ozdobou lesa, možná je sesbírá jiný houbař, nebo sní zvíře, kterému neuškodí. Tak zavolej Natálku a Elu a vyrazíme.“

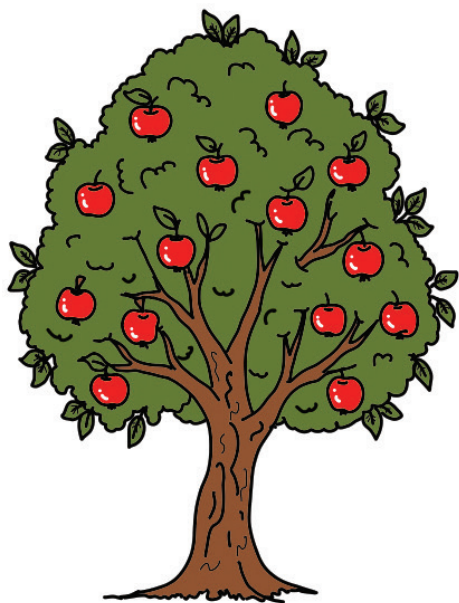
„Už se moc těším,“ zaradoval se Vítek.

1. Přečti si větu a pojmenuj obrázky.

Ovoce je plod, který roste na stromech,
keřích a vytrvalých bylinách.

keř – strom – bylina

strom

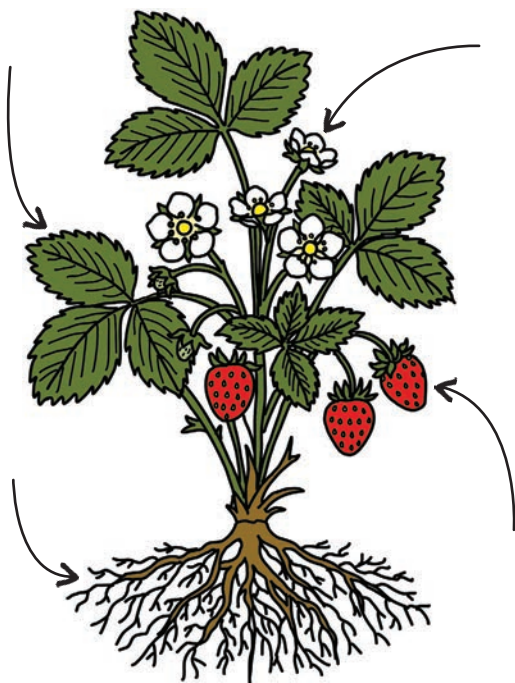
keř

bylina

2. Prohlédni si obrázek a přečti si věty.

je ovoce. Je to plod jahodníku.

Aby vyrostl plod, musí mít rostlina .

Ten přiláká . ho opylí.

Z se vytvoří malý plod.

Ten se zvětšuje a zraje. V plodu jsou
semínka. se tak může rozmnožit.

Ovoce

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (porozumění, naslouchání)
- K RP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž rozezná strom, keř, bylinu.
- Ž ví, co je plod.
- Ž vyhledává a přiřazuje ovoce.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- RO 057-066
- hlasovací karty

Poznámka: I když jsou plody jahodníku vlastně zdužnatělá květní lůžka a nejedná se o keř v pravém smyslu slova, Ž na něm mohou vidět zároveň květy, nezralé i zralé plody. Také malina a ostružina i když jsou souplodí, byly využity.

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/ výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.

Motivace

(4.–6. min)

E

Forma: v lavici / na koberci

Pomůcky: RO 057-066 (k zobrazení v el. uč.)

Průběh: U rozloží před Ž obrázkové karty, příp. je postupně zobrazí v el. uč. a Ž se pokoušejí poznat, o čem se dnes budou učit. Ž říkají své tipy, U návodnými otázkami pomáhá.

Cvičení 1

(7.–12. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž si společně s U prohlédnou cvičení a pak samostatně z nabídky doplní slova na linku. Jedná se o opakování z předešlých hodin.

Cvičení 2

(13.–17. min)

U

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž s U přečtou text. Ukazují si na obrázku jahodníku, který poté popíší (květ, list, plod, kořen).

Cvičení 3 – stromy a keře

(18.–26. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž společně s U rozřadí slova z nabídky ke správnému obrázku podle toho, kde ovoce roste. Poté se pokusí vymyslet vlastní příklad (např. *jablko, švestka, meruňka* a *rybíz, malina, ostružina*).

Pohybová hra

(27.–32. min)

Forma: pohyb po třídě

Průběh: Ž se pohybuje po třídě tiše, aby slyšeli. U říká názvy plodů ovocných stromů a keřů. Pokud plod roste na stromě, Ž se zastaví, pokud na keři, sednou si do dřepu.

Varianta: Ž se rozmístí po třídě. Strom – spojí ruce nad hlavou a napodobují korunu, keř – sednou si do dřepu a rukama napodobují tvar keře.

Cvičení 4

(33.–37. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž zakroužkuje obrázky ovoce, kontrolu provedou společně s U v el. uč.

Procvičení

(38.–42. min)

Forma: v lavici

Průběh: Jde o variantu hry Všechno lítá, co peří má. U vyjmenovává ovoce a mezi ně vkládá jiná slova. Ž zvedají ruce nad hlavu vždy, když řekne ovoce, pokud řekne něco jiného, ruce by měly zůstat na lavici.

Procvičení

(43.–44. min)

Forma: v lavici

Průběh: U přednáší tvrzení. Kdo souhlasí, zvedne ruku.

Znám rozdíl mezi stromem a keřem.

Umím vyjmenovat alespoň 5 druhů ovoce.

Vím, které ovoce roste na stromě.

VV – Ž vystříhnout obrázky ovoce ze starých časopisů, novin či letáků a vytvářejí koláž ovocné mísy.

HV – písnička *Koulelo se, koulelo*.

3. Které ovoce roste na stromě a které na keři? Rozděl a napiš slova do správných sloupečků. Doplň další, které znáš.

hruška – třešeň – angrešt – borůvka – broskev – kiwi

HRUŠKA

TŘEŠEŇ

BROSKEV

ANGREŠT

BORŮVKA

KIWI

4. Najdi ovoce a zakroužkuj ho.

„Tak to už byla poslední zelenina z naší zahrádky,” říká Vítek.

Natálka se rozhlíží: „Vždyť támhle je ještě dýně. A včera jsem si vytáhla ze záhonku mrkev.”

„To je taky zelenina?” diví se Vítek. „To v tom mám pěkný zmatek.”

„My ti to vysvětlíme,” smějí se Ela a Teo.

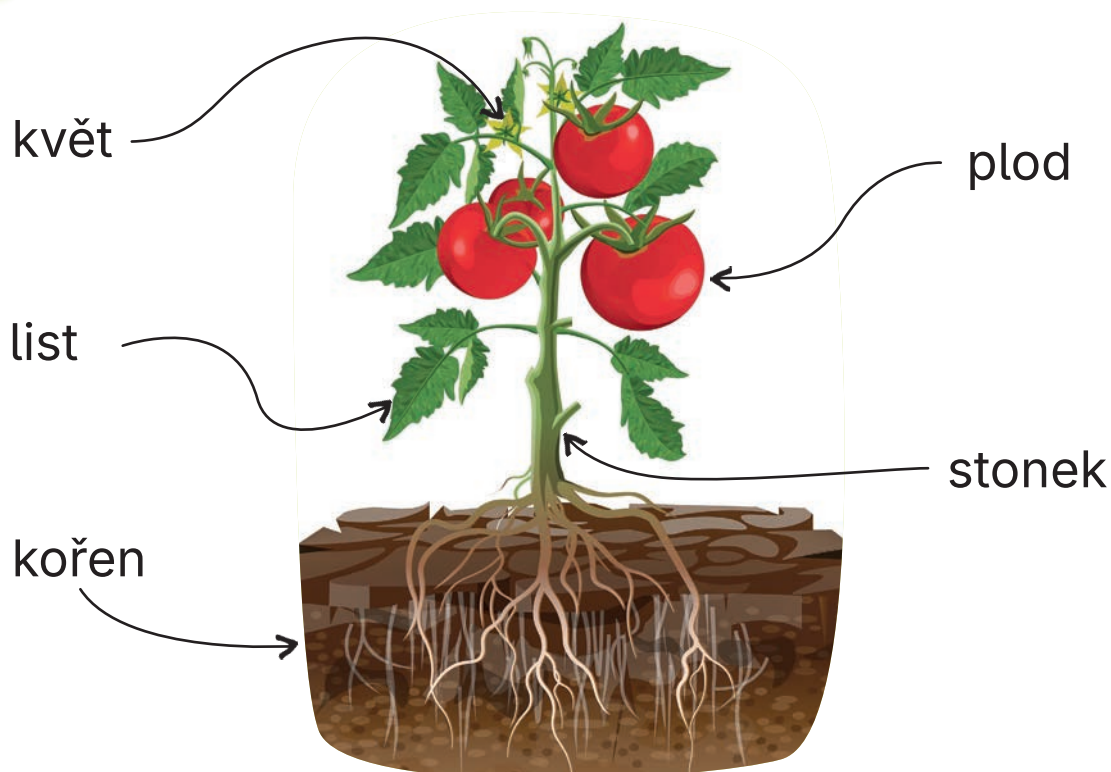
„Vzpomeň si, jak jste na jaře spolu seli hrášek a fazole a do skleníku sázeli sazenice rajčat a okurek. To všechno je zelenina. Na jaře to zasadiš a do zimy sklidiš. Jako to zelí vzadu na zahradě,” vysvětloval Teo.

„Ale vždyť je to tak jiné,” diví se Vítek, „Natálka vytáhla mrkev ze země a já utrhl okurku ve skleníku úplně nahoře.”

„Protože pokaždé jíš jinou část rostliny,” poučuje ho Ela. „Určitě si pamatuješ části rostlin.”

1. Prohlédni si rostlinu. Znáš ji? Popiš ji.

Zelenina

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (porozumění, naslouchání)
- K RP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž zná části byliny.
- Ž pozná zeleninu.
- Ž odliší ovoce a zeleninu.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- RO 057–084
- samolepící štítky s napsanými názvy ovoce a zeleniny
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Práce s textem

(4.–11. min)

E

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si společně přečtou (poslechnou v el. uč.) úvodní text o Vítkovi a Natálce. Vedou diskusi o tom, co je zelenina a jaký je rozdíl mezi zeleninou a ovocem, o kterém se již učili.

Cvičení 1

(12.–18. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: el. uč., pracovní učebnice

Průběh: Ž si nejprve prohlédnou obrázek bez popisků v el. uč. a společně s U dopíší názvy. Poté si zkontrolují řešení ve své pracovní učebnici a pokusí se ústně rostlinu a její části popsat. Ž doplní slova na linku do okénka. Jedná se o opakování, a proto tam není nápověda.

Jakou část rostliny jíš?

(19.–25. min)

U

Forma: na koberci

Pomůcky: RO 067–084

Průběh: Ž sedí v kruhu na koberci a U do středu rozloží obrázkové karty. Pojmenovávají jednotlivé druhy zeleniny, soustředí se na méně známé druhy. Ve druhé fázi Ž ukazují na karty a říkají, kterou část rostliny jedí.

Poznámka: V centru pozornosti jsou tu plody, listy a kořeny. Lze se ale bavit o zdužnatělém stonku – kedlubna, nebo o květech (květák, brokolice) i dnes moderním využíváním čerstvých květů.

TIP Pokud je dostatek času, může U skrytě odstranit kartu a Ž hádají, co zmizelo.

Cvičení 2

(26.–36. min)

Forma: ve dvojici / ve skupině v lavici / na koberci

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž si prohlíží obrázky a společně kroužkují. Následuje společná kontrola (na koberci), zjištění případných problémů a dovysvětlení.

TIP U může se Ž vytvořit výstavu ovoce a zeleniny. Překvapením mohou být méně známé druhy.

Hra – Hádej, co jsem

(37.–42. min)

Forma: na koberci / v prostoru třídy

Pomůcky: RO 057–084, samolepicí štítky s názvy ovoce a zeleniny

Průběh: Ž sedí v kroužku, každý má na sobě samolepicí štítek s názvem ovoce nebo zeleniny tak, aby název nemohl přečíst. Ostatní název vidí, ale nesmí ho říct. Ž popořadě pokládají otázky tak, aby mu ostatní odpovídali ANO/NE (např. *Jsem ovoce/zelenina? Jsem plod? Mám červenou barvu? Jsem sladký?*), a snaží se přijít na název, který má na štítku.

Varianta: Vybraný Ž si vybere a prohlédne obrázek zeleniny/ovoce a ostatní mu dávají otázky. Ž odpovídá ANO/NE (s podporou U). Když Ž název uhodnou, je vybrán další Ž.

Nabídka slov pro hru: jablko, hruška, okurka, paprika, třesně, švestka, melou, dýně, malina, ostružina, zeli, květák, meruňka, jahoda, salát, brokolice, červený rybíz, angrešt, ředkvička, rajče, kedlubna, celer, mrkev, petržel, kiwi, černý rybíz, banán

Hodnotící hora

(43.– 45. min)

R

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž vybarví tolik políček hory, kolikrát odpoví ANO.

Možné otázky:

Bavila tě dnešní hodina?

Jíš rád/a ovoce?

Poznáš některé druhy zeleniny?

Víš, kde má rostlina kořen?

TIP Aktivita pro volnou chvíli – Ž nebo dvojice dostanou kartu s obrázkem zeleniny/ovoce a tvoří skupiny (ovoce, zelenina, plod, kořen, list). Skupiny ovlivní U výběrem karet.

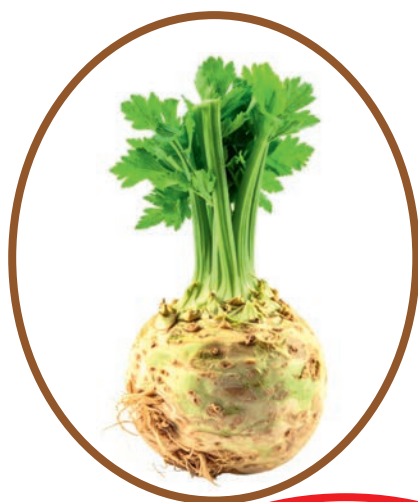

2. Jakou část rostliny jíš? Zakroužkuj zeleninu správnou barvou podle toho, kterou její část jíme.

kořen

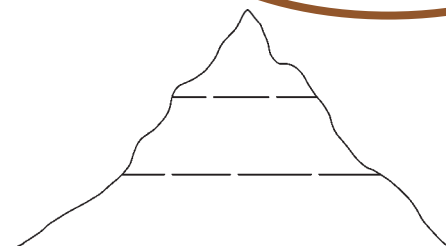
list

plod

3. Jak ti to dnes šlo?

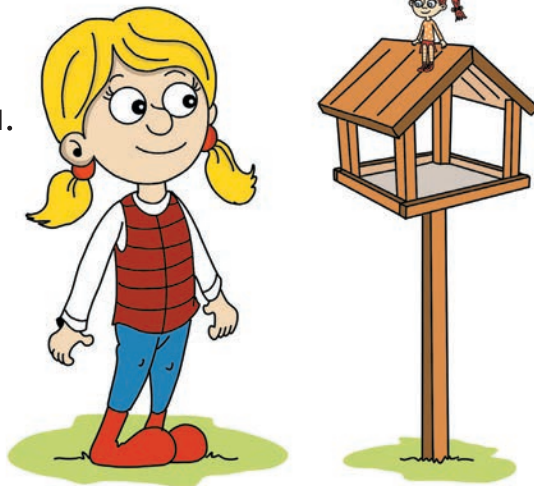
1. Přečti si, o čem si povídají Natálka s Elou.

„Dnes připravíme krmítka pro ptáky, kteří tu přezimují. Stěhovaví ptáci jako vlaštovky, jiříčky a špačci už odletěli,“ říká Natálka. „Vítek s Teem hledají, co ze zahrádky by se dalo nasušit na zimu.

Určitě přinesou proso a slunečnici.“

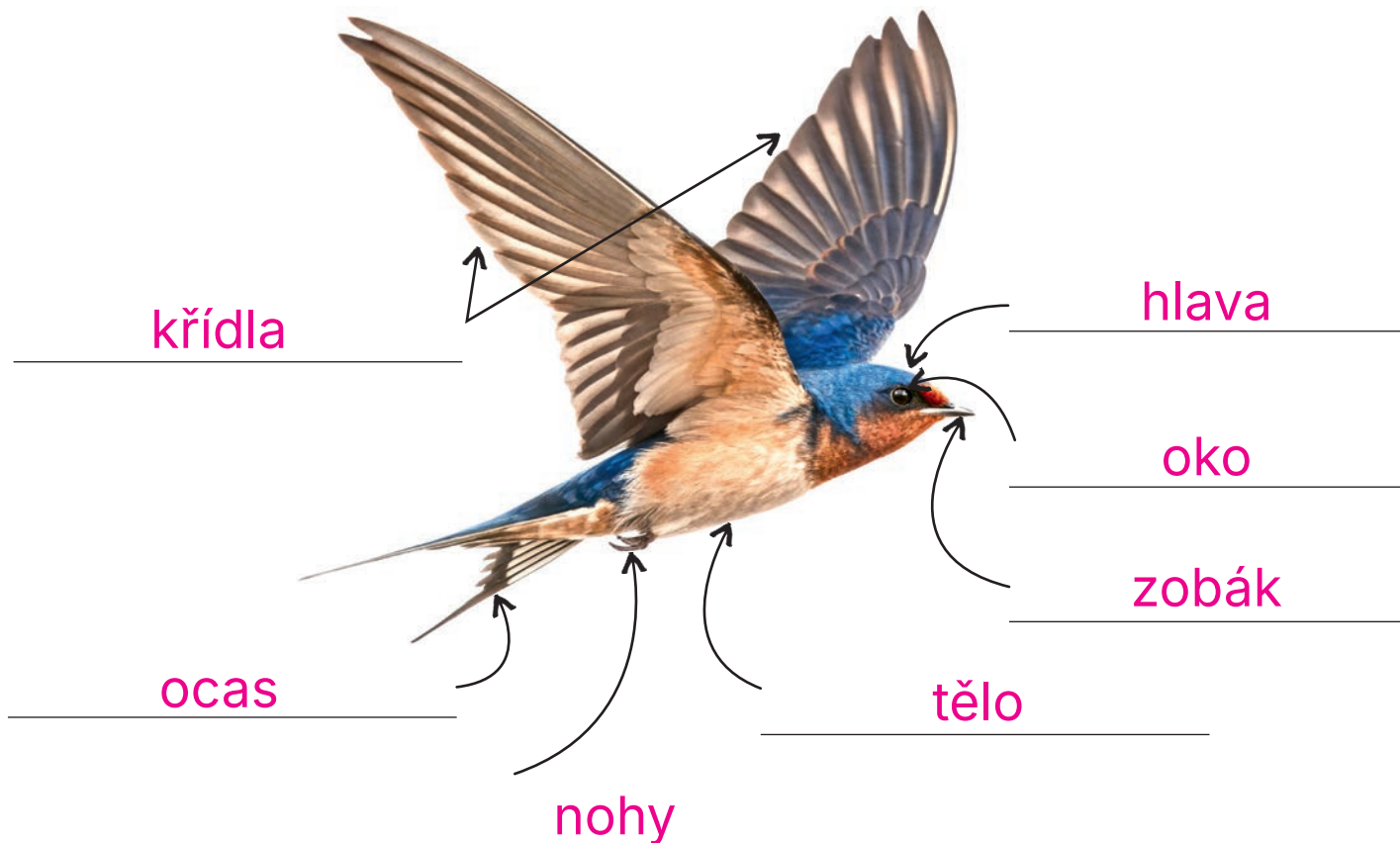
„Víš, že si dříve lidé mysleli, že ptáci odlétají, protože by jim tu byla zima?“ směje se Ela. „Vždyť mají peří. Tím se také odlišují od ostatních zvířat,“ říká Natálka a pečlivě čistí krmítko.

„I některé části těla je odlišují,“ připomíná Ela.

2. Jaké části těla mají ptáci? Popiš letící vlaštovku.

křídla – hlava – zobák – oko – nohy – tělo – ocas

Ptáci

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (porozumění, naslouchání)
- K RP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž si připomene stěhovavé ptáky.
- Ž si uvědomí vztah mezi potravou a tvarem zobáku.
- Ž pojmenuje části těla ptáka.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- PL Ptáci ze Ž balíčku
- ŽI 055–060
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.

Cvičení 1

(4.–6. min)

E

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž samostatně nebo společně přečtou (poslechnou v el. uč.) příběh

Cvičení 2

(7.–12. min)

Forma: samostatná/společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž společně s U popíší tvar těla ptáka, poté Ž samostatně doplní do učebnice názvy. Kontrolu pak provedou pomocí el. uč. U se může zeptat, které části jsou párové, a tento pojem Ž vysvětlit.

TIP U si může se Ž zahrát variantu hry Všechno lítá, co peří má. U vyjmenovává části těla ptáků a mezi ně vkládá jiná slova. Ž zvedají ruce nad hlavu vždy, když řekne název části ptačího těla, pokud řekne něco jiného, ruce by měly zůstat na lavici.

Cvičení 3

(13.–17. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž samostatně nebo společně přečtou (poslechnou v el. uč.) příběh. U zdůrazní slovní spojení migrace ptactva.

Cvičení 4

(18.–22. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž si s U prohlédnou obrázky a podle tvaru zobáku a v souvislosti se svými vlastními zkušenostmi a znalostmi se pokusí uhodnout, čím se ptáci na obrázcích živí. U je zde spíš moderátorem a navádí Ž k aktivitě, která následuje.

Pracovní list – badatelská činnost

(23.–35. min)

Forma: skupinová

Pomůcky: PL Ptáci ze Ž bal., ŽI 055–060 (k prohlédnutí v el. uč.)

Průběh: Ž podle předchozí diskuse vyhledávají nástroje, které fungují podobně jako zobáčky a připomínají je funkcí (ne tvarem).

TIP Skupina by měla být heterogenní. U by měl řídit, kteří Ž budou ve skupinách, aby nevznikaly výrazně slabé či silné skupiny.

Cvičení 5

(36.–42. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž společně s U čtou věty a doplňují čísla do rámečků ve cv. 4. Komentují své úvahy a přidávají název předmětu, který jim to připomnělo.

Reflexe

(43.–45. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: hlasovací karty

Průběh: Ž pomocí hlasovacích karet (nebo např. pastelek) komentují výroky U.

Vím, proč někteří ptáci na zimu odlétají.

Dokážu popsat tělo ptáka.

Vím, co je to migrace.

Dokážu vyjmenovat alespoň 3 ptáky.

Téma mě bavilo a chtěl/a bych vědět víc.

👁️ 3. přečti si, o čem si Natálka s Elou povídají dál.

„Stěhování se také říká **migrace**. Dnes už víme, že ptáci odlétají za potravou. Ti, co se živí mouchami, komáry a jiným hmyzem, by tu umřeli hlady. Ptáci, kteří nám v létě ozobávají ovoce, také,“ říká Ela.

Natálka doplňuje: „Ale i ti, co sbírají semínka, to mají těžké. Proto jim sypeme do krmítek. Jak vlastně poznám, čím se ptáci živí?“

„Zkus se jim podívat na zobák,“ radí Ela.

👁️ 4. Prohlédni si společně s Natálkou zobáčky ptáků a zkus vymyslet, čím se živí.

👁️ ✎ 5. přečti si věty. napiš čísla k obrázkům ptáků ve cvičení 4.

1. Krátký ostrý zobáček umožňuje přesně sevřít hmyz při letu.
2. Krátký silný zobák pomůže rozlousknout i tvrdé obaly semen.
3. Širokým plochým zobákem může cedit z vody i drobné rostliny a hmyz.
4. Delším pevným a ostrým zobákem vydoluje z kůry každý ukrytý hmyz.
5. Ostrým zahnutým zobákem roztrhá ulovenou myš.

Podzim venku

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění, naslouchání)
- KRP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž pozoruje přírodu kolem sebe.
- Ž pozoruje a popisuje detailně zadané přírodniny.
- Ž se dokáže najít určené přírodniny s ohledem k ochraně přírody.

POMŮCKY

- PL Hodina venku – Podzim (Pátrací karta, Průzkumník přírodnin, Bingo) ze Ž bal.
- PL Teova rozlišovací karta ze Ž bal.
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–2. min)

- Ž se sejdou s U v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby učitele
- U přechází k uvedení tématu / vysvětlení první aktivity

TIP Vezměte s sebou ven karty Ela třídí, třeba na začátku jen 2 (ANO x NE). U rozmístí karty v přírodě, U předkládá Ž tvrzení a nechá je odpovídat pomocí pohybu mezi kartami.

Pátrací karta

(3.–12. min)

Forma: samostatná ve vymezeném prostoru

Pomůcky: PL Hodina venku – Podzim (Pátrací karta) ze Ž bal.

Průběh: U určí prostor, kde mohou Ž pozorovat. U připomene správné chování v přírodě – pohybovat se tiše, chovat se šetrně k přírodě kolem. Ž se tiše pohybují v prostoru, čtou si a pozorují, co mají zadáno. Při úspěšném nalezení si fajfkou označí políčko v Pátrací kartě.

Rozlišovací karta

(13.–18. min)

Forma: společná v kruhu

Pomůcky: PL Teova rozlišovací karta ze Ž bal., vyhlédnuté přírodniny

Průběh: Ž si připraví Teovu rozlišovací kartu, U ukáže přírodninu a pokládá otázky stejně, jak jsou uvedeny na rozlišovací kartě. Ž odpovídají nahlas, prstem si ukazují po odpovědi k další otázce. U může číst, příp. vybere nějakeho Ž. V klíči pokračují dokud nedojdou nakonec, cílem je správné určení přírodniny.

TIP U předem dobře zmapuje terén, po kterém se bude se Ž pohybovat.

Průzkumník přírodnin

(19.–29. min)

Forma: samostatná ve vymezeném prostoru

Pomůcky: PL Hodina venku – Podzim (Průzkumník přírodnin) ze Ž bal., PL Teova rozlišovací karta

Průběh: U zadá Ž přírodniny k pozorování (různé druhy listnatých nebo jehličnatých stromů, keře, houby apod.). Ž pomocí návodných otázek zkoumají a zapisují informace o dané přírodnině. Namalují obrázek, případně vyzkouší frotáž např. kůry stromu.

Bingo

(30.–40. min)

Forma: společná

Pomůcky: PL Hodina venku – Podzim (Bingo) ze Ž bal., přírodniny (jehličí, list, větvička, kaštan/žalud, lišejník, kůra, šiška, šípek, kámen)

Průběh: U diktuje Ž přírodniny, které si mají najít. Upozorní je, že hledají na zemi. Nic netrhají. Když si Ž přinese přírodninu, umístí ji na svoji hrací kartu. Potom, co Ž mají všechny přírodniny nachystané, začnou hrát bingo. U zopakuje pravidla – úkolem Ž je vyprázdnit sloupec nebo řádek a vykřiknout „bingo“. U říká přírodniny, Ž si odebere svou přírodninu.

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: společná v kruhu

Pomůcky: PL Hodina venku – Podzim (Průzkumník přírodnin) ze Ž bal., příp. PL Teova rozlišovací karta

Průběh: Ž sdílí, co zapsali do svého PL Průzkumník přírodnin. Vysvětlují, jak kartu používali kartu. U může doplňovat otázky a úkoly, např. *Je bříza bělokorá jehličnan? Ukaž, jak to rozhodneš pomocí rozlišovací karty.*

Mezinárodní den zvířat

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, naslouchání)
- KOS (empatie a porozumění druhým, vlastní wellbeing)
- KRP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž se seznámí s názvy povolání v zoo.
- Ž se dokáže rozdělit zvířata podle přijímané potravy.
- Ž vyhledává informace o nejbližší zoo.

POMŮCKY

- PL Mezinárodní den zvířat ze Ž bal.
- el. uč.
- příp. tablety
- zvoneček (signální zvuk)

Pozdrav

(0.–2. min)

- Ž se sejdou s učitelem v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu / vysvětlení první aktivity

Cvičení 1 – Vítek vypráví o výletu do zoo

(3.–8. min)

E

Forma: v kruhu / v lavici

Pomůcky: PL Mezinárodní den zvířat ze Ž bal., el. uč.

Průběh: U pustí načtený příběh v el. uč., příp. ho Ž přečtou v PL.

TIP U se Ž diskutuje o jejich zkušenostech se zoo, zda tam již někdo byl, příp. které zoologické zahrady Ž navštívili.

Cvičení 2

(9.–15. min)

Forma: společná / samostatná v lavici

Pomůcky: PL Mezinárodní den zvířat ze Ž bal., el. uč.

Průběh: Ž čtou otázky a rozhodují o správnosti výroků. Poté odpovídají na otázky, odpovědi zapisují. U může rozvést diskusi, proč si Ž myslí, že je to takto apod. Kontrolu pak mohou Ž provést společně s U v el. uč. – vyhledávají odpovědi v zobrazeném textu.

Zoo na útěku

(16.–20. min)

Forma: společná v prostoru třídy

Pomůcky: zvoneček (signální zvuk)

Průběh: U dá Ž pokyn, aby si vybrali zvíře, které žije v ZOO. Ž promyslí, jakým zvukem se dané zvíře projevuje. Po zvukovém signálu se Ž pohybují po třídě a vydávají zvuky tohoto zvířete. Po druhém zvukovém signálu Ž zvíře předvádějí (lezou po čtyřech, plazí se, skáčou). Po třetím zvukovém signálu se Ž promění nazpět. Takto může proběhnout několik kol.

TIP Pokud U vnímá, že se třída po této aktivitě těžko uklidní, může ji posunout na konec hodiny. Nebo ji nahradí pantomimou před celou třídou.

Cvičení 3 – Misky s potravou

(21.–30. min)

U

Forma: společná v lavici

Pomůcky: PL Mezinárodní den zvířat ze Ž bal., el. uč.

Průběh: U nejprve zobrazí v el. uč. piktogramy bez názvů,

zvětší první a vyzve Ž, aby poznali, o jakou skupinu zvířat podle potravy se jedná. Takto společně projdou všechny piktogramy. Nakonec Ž vyplní cvičení, ve kterém spojují názvy a piktogramy v el. uč.

Poté si Ž vezmou PL a prohlížejí si obrázky misek s připraveným krmením. Vracejí se k tomu, co se dozvěděli během úvodního čtení / poslechu. Ž si zapisují zvířata, pro která by mohla být daná miska určená. Nakonec rozhodnou, zda se jedná o masožravce, býložravce, nebo všežravce. Rámeček obtáhnou správnou barvou.

TIP Každou misku může U se Ž detailně rozebrat a společně přemýšlejí nad dalšími zvířaty, pro která by tato potrava byla vhodná.

Cvičení 4 – Moje nejbližší zoo

(31.–43. min)

Forma: společná v lavici / skupinová aktivitu si můžete upravit jako skupinovou práci s tabletem (v případě, že máte k dispozici tablety, můžete Ž nechat vyhledávat na tabletu).

Pomůcky: PL Mezinárodní den zvířat ze Ž bal., el. uč., příp. tablety

Průběh: Ž přemýšlejí, kde je nejbližší zoo, říkají své nápady, U zapisuje na tabuli. Společně se dohodnou na řešení (U může na internetu otevřít mapy a ukazovat Ž, jak je co daleko). Poté Ž navrhnou způsob, jak zjistit potřebné informace. Pomocí webových stránek zjišťují informace a zapisují je do tabulky. Pokud má U pro Ž k dispozici tablety, mohou společně ve skupinách vyhledávat na webových stránkách potřebné informace.

TIP U může také pro Ž připravit informace, které se týkají nejbližší zoo, vytisknout je a skrýt ve třídě (příp. do nich zamíchat i informace, které se k zadanému úkolu nevztahují). Ž najdou kartu, zapamatují si informace a zapíší je do PL. Pokud má U k dispozici informační letáčky o zoo, může je také Ž přinést a Ž v nich vyhledávají potřebné informace.

Reflexe

(44.–45. min)

R

Forma: v lavici

Průběh: U říká výroky, které reflektují vyučovací hodinu. Pokud Ž souhlasí, stoupnou si. Pokud nesouhlasí, sednou si.

Např. *Tučňák je masožravec. Medvěd je masožravec. Tygr je býložravec. Zvěrolékař pracuje v zoo.*

Místo, kde žiju

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění, naslouchání)
- KOB (aktivní občanství, participace)
- KRP (řešení běžných problematických situací)
- KDI (digitální informace a data)

CÍLE HODINY

- Ž se orientuje v jednoduchém plánu obce, vyvodí z něj informace o obci.
- Ž popíše rozdíl mezi obcí a městem.
- Ž pojmenuje místo, kde žije a řekne o něm základní informace.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- OKR – Město a vesnice
- Teova lupa

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/ výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Úvodní příběh

(4.–6. min)

E

Forma: v lavici

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U pustí v el. uč. nebo přečte úvodní příběh: *Natálka a Vítek bydlí v malém městečku. Mají to tam moc rádi, protože je tam spousta zajímavých míst. Kromě školy chodí často na hřiště. Někdy si zajdou do obchodu či do restaurace, jindy navštíví své kamarády. Jezdí i autobusem ze zastávky kousek od školy. Když jede Vítek za babičkou, využije zase vlakové nádraží. Dnes vám Natálka a Vítek ukážou plán svého městečka. Pozorně si ho prohlédněte a zjistěte, kde se nacházejí důležité budovy a místa. Dokážete podle plánu odpovědět na všechny otázky? Až poznáte městečko Natálky a Vítky, zamyslete se nad tím, jak vypadá místo, kde žijete vy.*

Cvičení 1

(7.–12. min)

U

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., Teova lupa

Průběh: Ž si prohlédnou plánek města, popíší, co všechno tam vidí. Ž mohou pracovat společně nebo ve dvojicích, pokud mají Teovu lupu z 1. ročníku, použijí ji a zaměřují se na detaily. U spustí obrázek v el. uč., kde též může použít funkci Teovy lupy.

Cvičení 2

(13.–17. min)

Forma: společná/samostatná v lavici

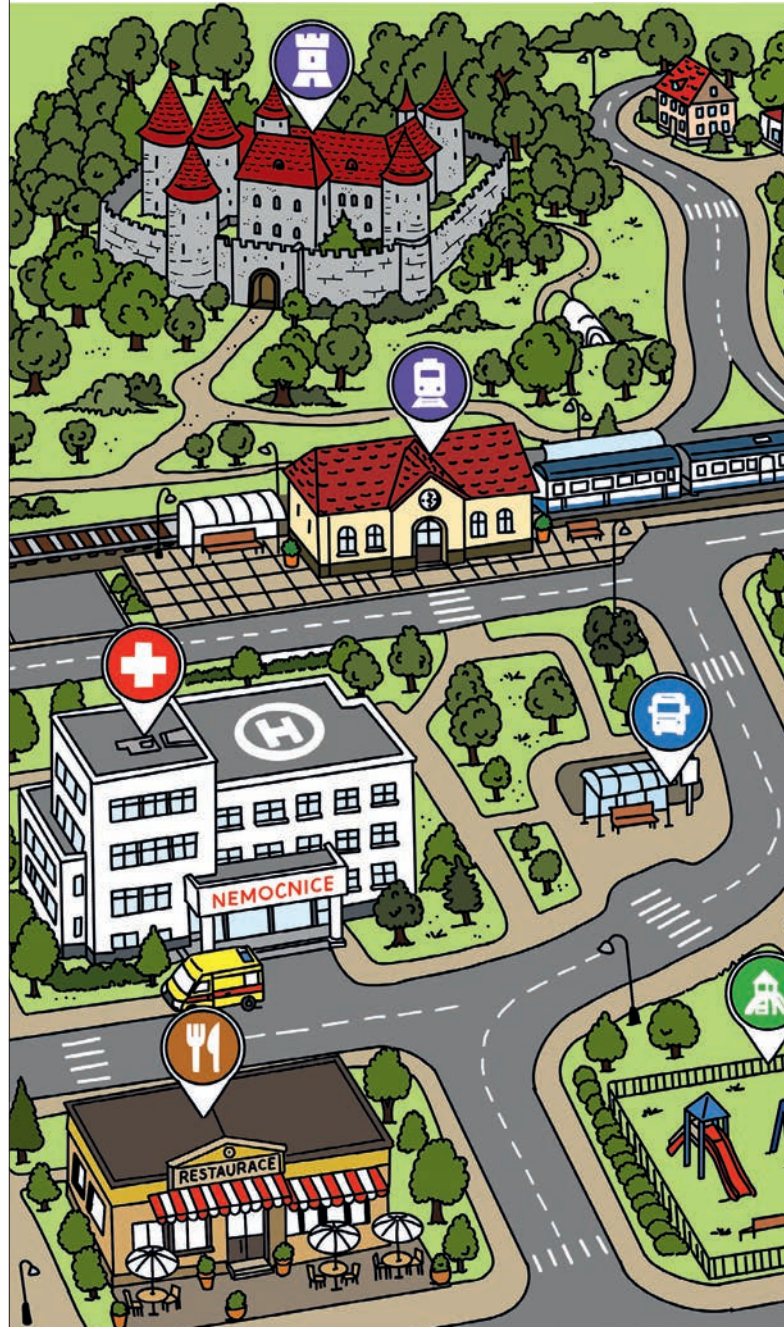
Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž podle obrázku vybírají, co všechno v plánu města mohou vidět. Do rámečku následně mohou sami přepisovat, čeho dalšího si všimli. Kontrolu pak provedou samostatně pomocí el. uč.

Místo, kde žiju

1. Popiš, co vidíš na obrázku.

28

Cvičení 3

(18.–23. min)

Forma: společná / ve dvojici v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž odpovídají na otázky ANO/NE. Následně mohou ve dvojici vymýšlet vlastní otázky pro spolužáka.

U připraví pro Ž plán jejich obce. Ve dvojici mohou porovnávat, co je u nich a co je v plánu v pracovní učebnici.

 parkoviště
 nemocnice

 škola
 zastávka autobusu
 vlaková stanice
 hřiště
 restaurace

 kostel
 hrad
 plavecký bazén
 knihovna
 obchod

 2. Vyznač , co vidíš na obrázku.

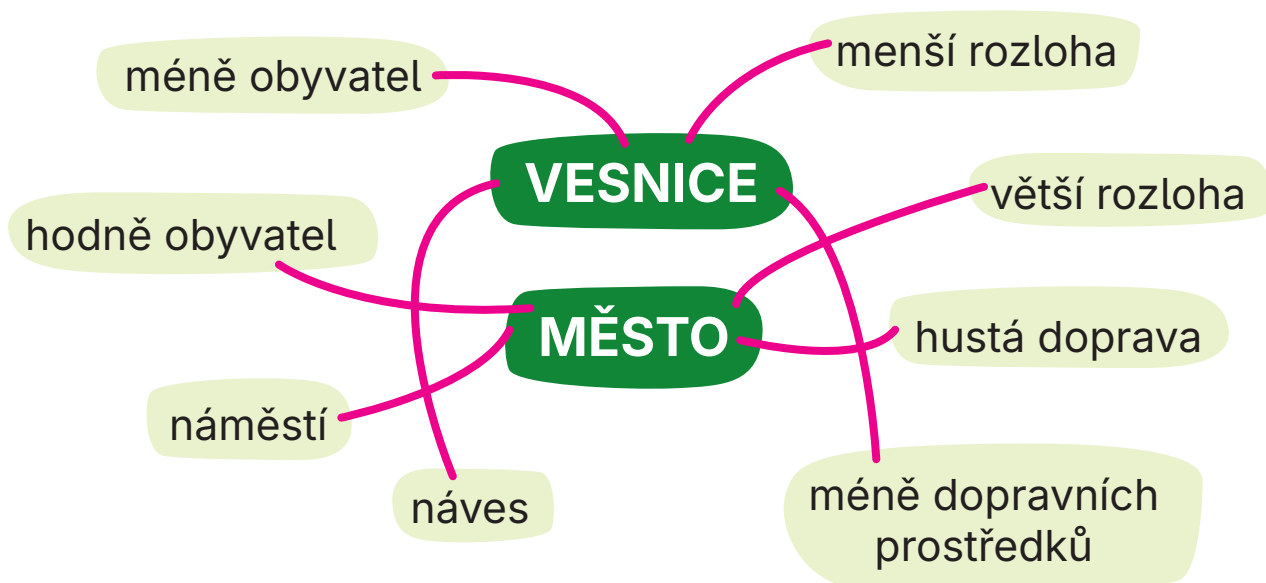
☒ ŠKOLA	☒ PARKOVIŠTĚ
☐ MUZEUM	☒ HŘIŠTĚ
☒ HRAD	☐ KAVÁRNA

další: **např. NEMOCNICE, ZASTÁVKA
 AUTOBUSU, VLAKOVÁ STANICE,
 RESTAURACE, KOSTEL, PLAVECKÝ
 BAZÉN, KNIHOVNA, OBCHOD**

 3. Odpověz na otázky ANO/NE.

1. Za školou je velký rybník. ne
2. Na obrázku je více než jeden přechod pro chodce. ano
3. Na obrázku je vlakové nádraží a tramvajová zastávka. ne
4. Ve městečku můžeš navštívit hrad. ANO
5. Dětské hřiště je hned vedle kostela. ne

4. Co patří k vesnici a co k městu? Spoj.

5. Vyplň dotazník o své obci.

1. Bydlím: ☐ VESNICE ☐ MĚSTO

2. Název: _____

3. Jezdí u nás: _____

4. Zajímavá místa:

☐ OBCHOD	☐ KOSTEL	☐ HŘIŠTĚ
☐ MUZEUM	☐ BAZÉN	☐ RESTAURACE
☐ PARK	☐ HRAD/ZÁMEK	
☐ _____		

4. Obrázek/fotka mojí obce:

Pohybová hra – Město či vesnice? (24.–31.min)

Forma: skupinová

Pomůcky: OKR – Město a vesnice (pro 2 nebo 4 skupiny)

Průběh: U rozdělí Ž na 2 nebo 4 skupiny (podle počtu skupin musí přizpůsobit obálky s nastříhanými kartičkami. Úkolem skupiny je sestavit z karet vesnici či město, improvizovaný plán obce. Poté skupiny porovnají svá díla. Určí, která skupina měla město a která vesnici. Vyvodí rozdíl mezi vesnicí a městem.

 VV – Ž mohou dostat velký balicí papír a lístečky tam nalepit. K tomu dokreslit cesty a město/vesnici dozdobit.

Cvičení 4 (32.–36.min)

R

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Aktivita navazuje na předchozí hru. Ž spojí charakteristické znaky s názvy VESNICE/MĚSTO.

Cvičení 5 (37.–45.min)

Forma: společná/samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž vyplní dotazník o své obci, popřípadě o obci, ve které je škola. V posledním úkolu je prostor pro obrázek či fotografii. Ž mohou úkol také zpracovat doma, příp. je možné navázat na hodinu venku ze září a připomenout si, co na procházce viděli.

TIP U si může připravit fotografie z okolí s místy, která navštívili během zářijové hodiny. Zajímavou aktivitou je také – pokud je to možné – porovnávání fotek starých a nových U také může pozvat starší spoluobčany, kteří Ž mohou popsat, jak dané místo dříve vypadalo.

Moje vlast

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KOB (aktivní občanství, participace)
- KKK (porozumění, naslouchání)
- KKT (kulturní kontext, umění a kultura jako prostředek komunikace)
- KOS (empatie a porozumění druhým)

CÍLE HODINY

- Ž pojmenuje hlavní město ČR.
- Ž pozná obrys mapy ČR, pozná hymnu, vlajku.
- Ž pozná a respektuje státní symboly.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- RO 018 (z 1. ročníku, k zobrazení v el. uč.)
- OS 115–117 (k zobrazení v el. uč.)
- OKR Praha z U bal. (ke stažení a vytištění v el. uč.)
- příp. kufřík/batůžek
- PLU Omalovánky z U bal. (ke stažení a vytištění v el. uč.)
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–3.min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Úvod do tématu

(4.–9. min)

E

Forma: v kruhu

Pomůcky: RO 018, OS 115–117 + kufřík nebo batůžek (pokud jsou karty vytištěné)

Průběh: U si předem připraví do kufříku nebo batůžku obrázky z učitelského balíčku. Ž vypráví, že se Ela s Teem vrátili z cest, a Ž musí podle nápovědy přijít na to, ze které země se vrátili. Následně vytáhne obrázky a Ž hádají, o kterou zemi se jedná. Úkolem je přijít na to, že se jedná o Českou republiku. Následně Ž po jednom sdělují, co o naší zemi vědí.

TIP U může pro motivaci či doplnění využít video z Děčka Evropské pexeso, nebo videa o vlajce, hymně či znaku z cyklu Když se řekne naše země.

Cvičení 1

(10.–14.min)

U

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U nejprve na interaktivní tabuli ukáže mapu Evropy a Ž hledají ČR. Mohou zkusit pojmenovat i další státy. Následně v pracovní učebnici Ž vymalují správný tvar ČR. Mohou zkusit také vyhledat v mapě Evropy další státy z pracovní učebnice, popřípadě i pojmenovat.

TIP U může využít papírovou mapu, atlas, globus a Ž mohou hledat Českou republiku.

Cvičení 2

(15.–19.min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž na linku v pracovní učebnici napíšou název hlav-

ního města – Praha. Následně mohou hlavní město zaznačit černým křížkem v mapě ČR ve cvičení 1. Popřípadě i vyhledat přesnou polohu v mapách.

Následující aktivitu lze vynechat, popřípadě ji využít jindy. Obrázky si mohou Ž prohlédnout jen v interaktivní učebnici.

Skládačka – Praha

(20.–24.min)

Forma: skupinová

Pomůcky: OKR Praha z U bal.

Průběh: U rozdělí Ž na skupiny, každá skupina dostane jednu pražskou dominantu, kterou U nejdříve rozstříhá a vloží například do obálky. Úkolem je obrázek poskládat. Následně si obrázky Ž s U projdou a zkusí pojmenovat, co na obrázcích je. Skládačky si mohou skupiny vyměnit.

Cvičení 3

(25.–30.min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U vysvětlí Ž, co jsou to státní symboly: *Státní symboly jsou speciální znaky nebo obrázky, podle kterých každý hned pozná naši zemi. Je to podobné, jako když má váš oblíbený superhrdina na obleku své vlastní logo. Naše státní symboly jsou třeba hymna, státní znak, anebo vlajka. Jaké barvy má naše vlajka?* Ž následně vyjmenují barvy na vlajce a vlajku správně vybarví. Možná pomůcka pro děti – naše vlajka je jako pohár, ve kterém jsou jahody (červená) se šlehačkou (bílá) a z boku trčí modrá lžice.

Cvičení 4

(31.–37.min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Dalším státním symbolem je hymna. U může Ž vysvětlit, že při hymně by se mělo stát, jako důkaz respektu k zemi, nikdo by neměl mít pokrývku hlavy. U položí Ž otázku: *Kdy můžeme hymnu slyšet?* (např. při sportovních zápasech, na Silvestra o půlnoci, při nástupu prezidenta do funkce, během státních svátků). Následně U hymnu pustí (Ž si stoupnou). Při druhém poslechu společně s U doplňují chybějící slova. Hymnu si mohou společně zazpívat.

Cvičení 5

(37.–42.min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: V posledním cvičení si Ž prohlédnou další státní symboly. Mohou popsat, co na nich vidí, zda je již někdy někde viděli. Následně bude jejich úkolem pátrat, jaký je náš národní strom. U může Ž upozornit, že na dvou z těchto symbolů mohou najít listy z tohoto stromu. U může také napovědět (nebo navázat) tím, kde mají lípu v okolí školy. U dále s Ž diskutuje o tom, k čemu se lípa využívá, jaké další stromy Ž znají, příp. jestli si dokážou vzpomenout na nějaký další národní strom a zemi (např. Kanada – javor).

Reflexe procesu

(43.–45. min)

R

Forma: v lavici

Pomůcky: hlasovací karty

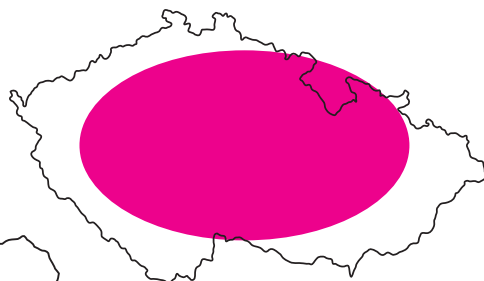
Průběh: Ž pomocí hlasovacích karet odpovídají ANO (zelená), NE (červená) na následující otázky:
Je v české vlajce zelená barva? (Ne.)
Je hlavním městem ČR Praha? (Ano.)
Je český národní strom lípa? (Ano.)
Je název české hymny „Kde zahrada má“? (Ne.)

VV – U může navázat v hodině VV následující aktivitou.

1. Vybarvi správný tvar mapy ČR.

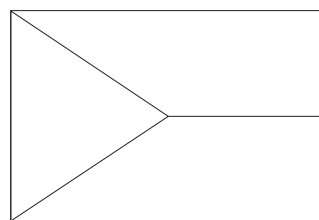
2. Napiš název hlavního města České republiky.

Hlavní město České republiky

je praha

3. Vybarvi českou vlajku.

4. Napiš název české hymny. Poslechni si ji a doplň chybějící slova.

Kde domov můj,

kde domov můj?

Voda hučí po lučinách,

bory šumí po skalínách,

v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled!

A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,

země česká, domov můj!

5. Víš, jaký strom je náš národní? Prohlédni si státní symboly, přemýšlej a napiš jeho název.

l í p a je
český národní strom.

Pověst o českém lvu

Forma: v lavici

Pomůcky: PLU Omalovánky z U bal. (ke stažení a vytištění v el. uč.)

Průběh: Ž poslouchají pověst o Bruncvíkovi a u toho vybarvují obrázek. Pověst lze najít v dětské knize pověstí či na internetu (příp. video 25/111 Bruncvík z cyklu Dějiny udatného českého národa na Děčku)

Lapbook – Moje místo

1. část

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KOB (aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu)
- KRP (řešení běžných problematických situací)
- KKT (kulturní kontext, kulturní identita a rozmanitost)

CÍLE HODINY

- Ž opakuje znalosti o svém místě.
- Ž vyhledává informace o svém bydlišti.
- Ž analyzuje možné změny ve svém bydlišti.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- lapbook
- el. uč.
- karty Ela třídí
- obrázek se znakem obce (+ jeho rozklíčování) – připraví U

Pozdrav

(0.–2. Min)

- Ž se sejdou s U v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu/vysvětlení první aktivity

Moje místo – adresa mého bydliště

(3.–10. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč.

Průběh: U společně se Ž projde úvod. Ž si запиší název místa, kde bydlí. U ukáže Ž připravené řádky na adresu. U vysvětlí všechny položky, může zapsat adresu svého bydliště/školy. U vysvětlí důvody, proč Ž musí znát dobře svou adresu. U vysvětlí, proč je PSČ důležité (jednoznačně určuje oblast a poštu, kam má být zásilka doručena).

TIP U si dopředu zjistí PSČ svých Ž, aby jim příp. mohl pomoci a čísla nadiktovat.

Analýza mého bydliště

(11.–15. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: lapbook

Průběh: U klade otázky k tvrzením v lapbooku, např. *Bydlíš ve městě?* Ž odpovídají pomocí pohybu (ANO = stoupnou si, NE = zůstanou sedět). Poté Ž vyplní cvičení v lapbooku (odfajfkují pravdivá, resp. udělají křížek u těch, se kterými nesouhlasí).

TIP U rozmístí karty Ela třídí v prostoru třídy. Klade otázky, Ž odpovídají pomocí přesunu mezi kartami/možnostmi odpovědí. Poté vyplní cvičení v lapbooku.

Řízení obce

(16.–20. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: lapbook, webové stránky obce

Průběh: U pokládá Ž otázky: *Víte, kdo řídí naši školu?* (ředitel/ka) *Víte, co dělá?* Ž odpovídají, U koriguje jejich odpovědi. U pokračuje další otázkou: *Kdo vede obec? Znáte jeho/její jméno?* Ž si poté vyplní získané informace do lapbooku. U ukáže vedení obce na webových stránkách, Ž si opíše jméno, případně další jména lidí, kteří obec vedou.

Znak obce

(21.–30. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: lapbook, obrázek se znakem obce (+ jeho rozklíčování)

Průběh: U se ptá Ž: *Víte, proč má obec svůj znak?* (Aby ukázala svoji jedinečnost, historii a identitu.) Znak si Ž s U prohlédnou, vysvětlí si náležitosti, barvy apod. Ž potom dostávají prostor pro samotnou tvorbu.

TIP Znak obce / Znaky obcí, ve kterých bydlí Ž, si U vytiskne ve větším formátu a připraví pro Ž skládačky (puzzle), Ž si ve skupinách složí svůj znak, poté ho namalují do lapbooku.

Zlepšení naší obce

(31.–41. min)

Forma: společná v kruhu/lavici, samostatná

Pomůcky: lapbook

Průběh: U vede diskuzi se Ž, co se jim na jejich obci líbí. *Které místo máte nejraději? Najdete naopak místo, které se vám nelíbí? Proč tomu tak je? Mohlo by se to místo nějak změnit? Máte nápad, jak změnit obec k lepšímu?* Ž poté pracují sami, snaží se najít místa, která by mohli zlepšit. Malují a zapisují do lapbooku. Čtverec nahoře (Tohle jsem já a moje místo) nechají volné pro nalepení flipbooku v příští hodině.

VV – Místa pro zlepšení mohou Ž namalovat při výtvorné výchově na velký formát a potom je představit vedení obce.

Reflexe

(42.–45. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: lapbook

Průběh: Ž mají za úkol projít všechna cvičení, která dosud v lapbooku vyplnili, a barevně je označit, jak se jim dařila (zelená = všechno se mi podařilo; žlutá = nemám vše, něco se mi nedařilo; červená = cvičení jsem nedokázal/a dokončit, potřebuji čas a pomoc).

TIP Tuto reflexi je možné realizovat i v ústní formě, např. *Vyber cvičení, které ti činilo největší obtíže. Které cvičení ti šlo nejlépe? Na které cvičení bys potřeboval/a více času?*

Lapbook – Moje místo

2. část

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění, naslouchání)
- KOB (aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu)
- KRP (řešení běžných problematických situací)
- KKT (kulturní kontext, kulturní identita a rozmanitost)

CÍLE HODINY

- Ž opakuje znalosti o svém místě.
- Ž bádá v historii obce.
- Ž upevňuje znalosti o České republice.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- lapbook
- el. uč.
- PL Lapbook Moje místo – flipbook ze Ž bal.
- nůžky, lepidlo/sešíváčka (pro urychlení činnosti)
- text místní pověsti

Pozdrav

(0.–2. min)

- Ž se sejdou s U v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu/vysvětlení první aktivity

Moje místo na mapě ČR

(3.–10. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč.

Průběh: U si společně se Ž promítne mapu ČR. U ukáže Ž hlavní město Prahu, Ž si ho vybarví v mapě a dopíší název. V el. uč. nejprve společně označí, kde je jejich škola, kde Ž bydlí apod., poté Ž barevně označí místo/místa i v lapbooku.

TIP Pokud se U rozhodne vyznačovat více míst pomocí barev, je dobré vytvořit si vedle mapy i legendu.

Já a moje místo

(11.–25. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: lapbook, PL Lapbook Moje místo – flipbook ze Ž bal., nůžky, lepidlo/sešíváčka (pro urychlení činnosti)

Průběh: U nechá Ž připravit si pomůcky a vysvětlí postup. Úkolem Ž je nejprve dokreslit a dopsat pět částí tohoto úkolu. **1. JÁ** – Ž doplní své jméno a namalují svůj portrét. **2. MŮJ DŮM** – Ž nakreslí svůj dům. **3. MOJE ULICE** – Ž doplní název ulice a namalují jednoduchý plánec ulice, ve které bydlí. Označí místo, kde je jejich dům. **4. MOJE OBEC** – Tato karta je zcela na kreativitu Ž. Mohou sem doplnit název, znak nebo plánec. Případně napíší, zda se jedná o vesnici/město, co se tam nachází. **5. MŮJ STÁT** – Ž vyberou a vybarví mapu České republiky. Potom Ž všechny čtverce vystříhnou a v levém horním rohu je slepí lepidlem (mají k tomu vyzna-

čené místo), příp. sešijou k sobě pomocí kancelářské sešíváčky.

Nejvyšší hora ČR – luštění

(26.–35. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: lapbook

Průběh: U nejprve Ž navede, aby si přečetli jednotlivá tvrzení a zakroužkovali písmeno pod správnou odpovědí. Poté si Ž přečtou větu nad tvrzeními a ze zakroužkovaných písmen sestaví a doplní tajenku.

Následující aktivitu je možné vynechat, příp. propojit do dalších hodin.

Místní pověst

Forma: společná v lavici / na koberci

Pomůcky: lapbook, text místní pověsti

Průběh: U si připraví místní pověst, kterou Ž přečte (příp. je nechá ji přečíst). Ž poté v lapbooku vyplňují záznam o přečtené pověsti, uvedou její název, ohodnotí, jaká pověst byla. Následně si napíší i místa a postavy, které se v ní objevují. Na závěr Ž vytvoří ilustraci k dané pověsti.

TIP U může navštívit se Ž místní knihovnu, archiv nebo také kronikáře. Nahlédnout může U se Ž i do kroniky školy, pokud ji škola vede. Pokud nenajdete přímo místní pověst, použijte pověst z okolí, případně pověsti české.

Speciality v ČR

(36.–41. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč.

Průběh: Ž si mají představit, že k nim do školy přijdou Ž z jiné země a oni by měli připravit prezentaci věcí, o kterých si myslí, že jsou typicky české. Tento úkol je náročnější, U proto může otevřít obrázkovou nápovědu v el. uč. Poté si Ž jednotlivé věci namalují/napíší do lapbooku, mohou nalepit fotografie, výstřižky z časopisů/novin.

TIP U může tuto část zadat i jako domácí práci, aby Ž vybrali něco společně s rodiči. Ž mohou obrázky nakreslit/napsat/nalepit na samostatný papír a sešíváčkou připevnit k lapbooku.

Reflexe

(42.–45. min)

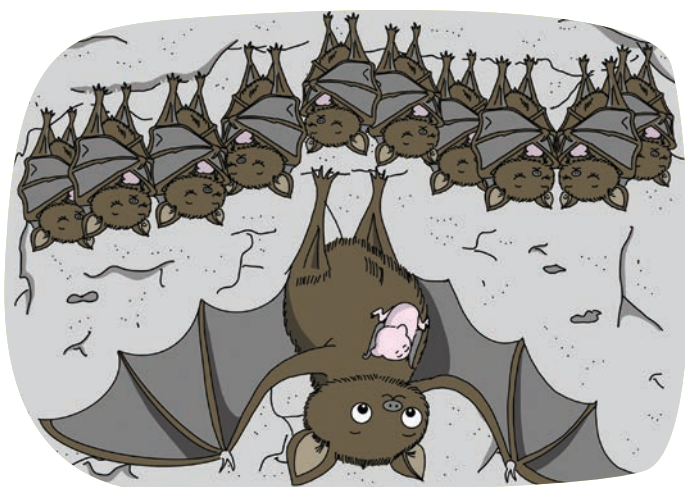
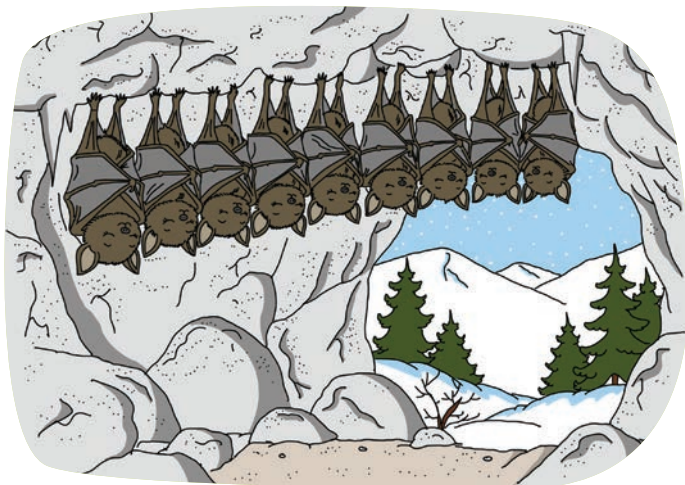
Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: lapbook

Průběh: Reflexe proběhne stejně jako v minulé hodině:

Ž mají za úkol projít všechna cvičení, která dosud v lapbooku vyplnili, a barevně je označit, jak se jim dařilo (zeleň = všechno se mi podařilo; žlutá = nemám vše, něco se mi nedařilo; červená = cvičení jsem nedokázal/a dokončit, potřebuji čas a pomoc).

TIP Tuto reflexi je možné realizovat i v ústní formě, U má možnost se i lépe doptat na příp. důvody nezdaru, např. *Vyber cvičení, které ti činilo největší obtíže. Proč zrovna toto cvičení? Co pro tebe bylo náročné? Které cvičení ti šlo nejlépe? Na které cvičení bys potřeboval/a více času?*

1. Zapiš získané informace do myšlenkové mapy.

JAK TRÁVÍ ZIMU

KDE ŽIJE

JAKÝ MÁ VZTAH
S ČLOVĚKEM

N E T O P Ý R

tajemný noční letec

ČÍM SE
ŽIVÍ

Halloween – Tajemní noční letci

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K OB (zohledňování propojenosti světa, aktivní občanství, participace)
- K RP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž popíše tělo netopýra.
- Ž objasní řazení netopýra mezi savce.
- Ž vysvětlí přínos netopýra pro člověka.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- ŽI 061-064
- KSO Tajemný noční letec z U balíčku (ke stažení a vytištění v el. uč.)
- příp. PLU Tělo netopýra, nůžky, lepidlo
- el. uč.
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–2. min)

- Ž se sejdou s učitelem v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu / vysvětlení první aktivity

Brainstorming s obrázky

(3.–8. min)

E

Forma: společná v kruhu na koberci

Pomůcky: ŽI 061-064

Průběh: U začne otázkou *Které zvíře je pro vás symbolem Halloweenu?* Ž jmenují, U potvrdí, že cílem hodiny je dozvědět se něco o netopýrech. U pokračuje otázkou *Co víte o netopýrech?* Poté U ukáže Ž obrázky, dá jim čas na prohlédnutí a vyzve je k popisu. Ž hodnotí, co už věděli, co se dozvěděli nového. Pokud U vnímá, že Ž mají znalostí hodně, může vynechat část s obrázky a pokračovat další aktivitou.

Cvičení 1 – Myšlenková mapa (1. část)

(9.–15. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U nejprve vysvětlí a ukáže, jak pracovat s myšlenkovou mapou. Řekne a zapíše jednu informaci, která se objevovala nejčastěji v úvodní aktivitě. Ž zapisují do myšlenkové barvy modrou barvou, co vědí o netopýrech, co dokázali poznat z obrázků, které vidí nad myšlenkovou mapou.

TIP Ž mohou do myšlenkové mapy dokreslovat i obrázky. Proto je o ně mapa v pracovní učebnici již obohacena.

Tajemný noční letec

(16.–21. min)

Forma: společná, v lavici/na koberci

Pomůcky: el. uč., KSO Tajemný noční letec z U balíčku (ke stažení a vytištění v el. uč.)

Průběh: U pustí audionahrávku nebo si společně se Ž přečte text o netopýrovi.

TIP Je na U, jaký vstup informací pro Ž zvolí. Pokud se rozhodne věnovat tématu více času, je možné rozdělit třídu na skupiny a každá skupina pracuje s jinou podobou informací. A poté je U společně se Ž dá dohromady ve velké myšlenkové mapě v el. uč.

Cvičení 1 – Myšlenková mapa (2. část)

U

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž se vrací k myšlenkové mapě, pomocí zelené pastelky (nebo např. tužky) zapisují informace, které ještě v myšlenkové mapě nemají.

Cvičení 2 – Tělo netopýra

(28.–35. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., příp. PLU Tělo netopýra, nůžky, lepidlo

Průběh: Ž pojmenovávají části těla netopýra a zapisují názvy na linky. Zaměří se na správné pojmenování částí hlavy.

Diferenciace ↓: U může vytisknout PLU Tělo netopýra, Ž vystříhnou a nalepí názvy na linky v pracovní učebnici.

Následující aktivitu lze vynechat, nemá vliv na další chod hodiny.

Chytání komárů

Forma: pohyb v prostoru třídy

Pomůcky: OKR Netopýři, karty Ela třídí (červená a zelená)

Průběh: U rozmístí rozstříhané karty po prostoru třídy. Úkolem Ž je najít kartu, přečíst si ji a rozhodnout, zda kartu odnesou k zelené kartě = ano, věta je pravdivá, nebo k červené kartě = ne, věta je nepravdivá. Poté Ž provedou společně s U kontrolu, Ž zdůvodňují svou volbu.

2. Popiš tělo netopýra.

HLAVA

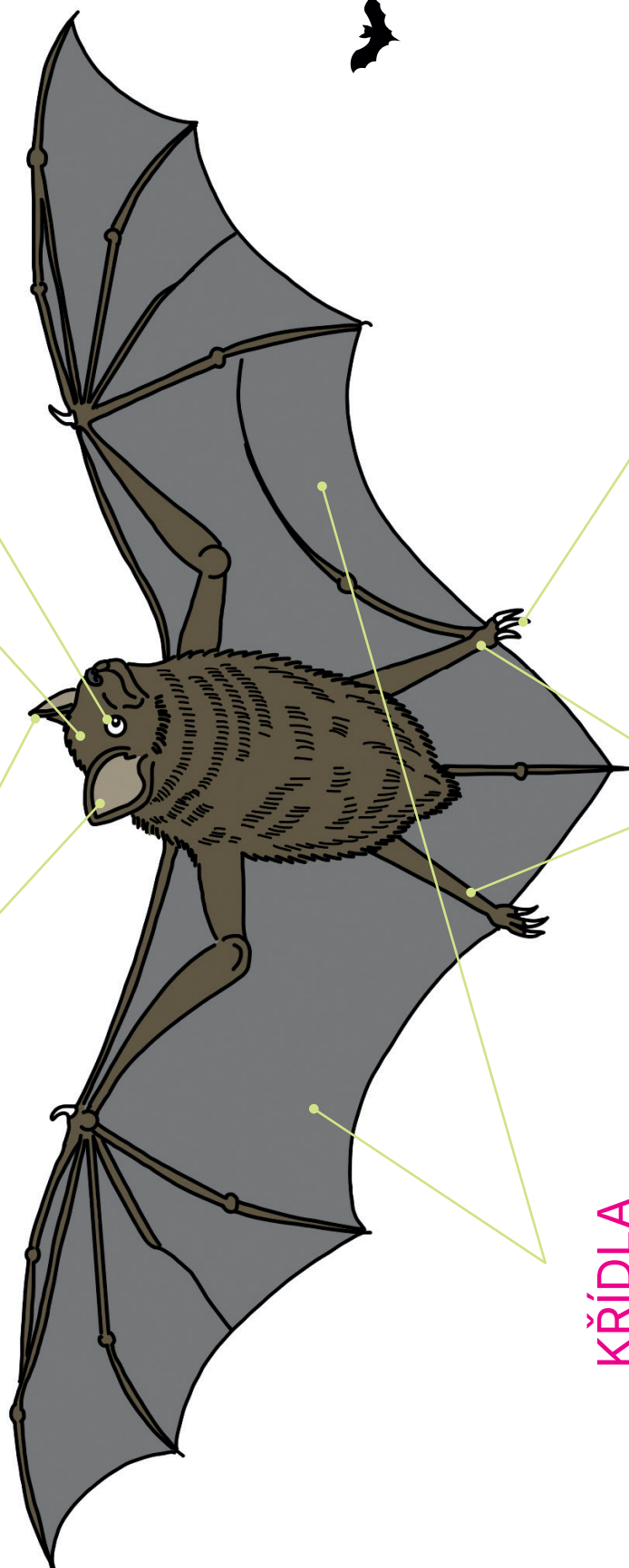
OKO

UŠI

PRSTY

ZADNÍ KONČETINY

KŘÍDLA

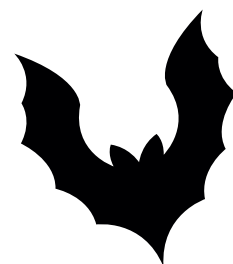
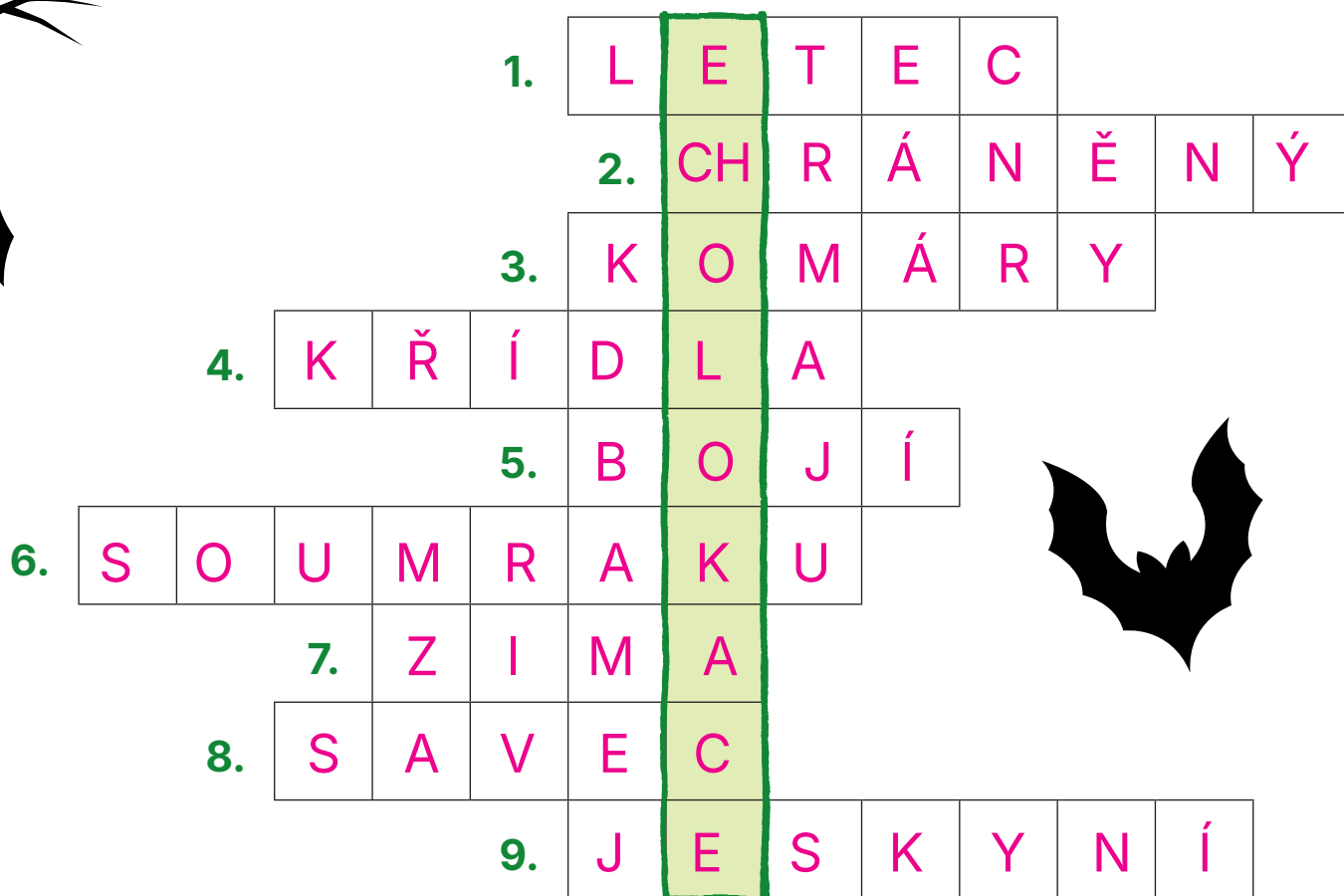
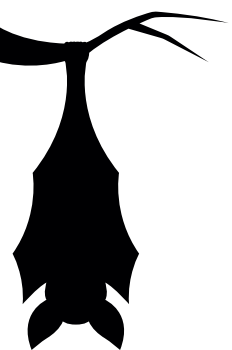

3. Vylušti křížovku.

1. Netopýr je noční _____.
2. Netopýr je v České republice _____.
3. Nejčastěji loví _____.
4. Netopýr má místo předních nohou _____.
5. Netopýr se člověka spíše _____.
6. Netopýr z úkrytu vylétá za _____.
7. _____ je roční období, které netopýr prospí.
8. Netopýr není pták, je _____.
9. Netopýr nejčastěji přezimuje v _____.

Tajenka: E C H O L O K A C E je schopnost
zvířat orientovat se v prostoru pomocí zvuku.

Cvičení 3 – Křížovka

(36.-43. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž vyplní křížovku, tajenku zapíšou do věty, kterou poté přečtou. Ž si společně s U upřesní, co je echolokace. U může zmínit, že echolokaci nevyužívají jen netopýři, ale i např. delfíni, kosatky, běluhy, někteří ptáci. Dokonce i rejsci, nebo mýry.

Víš, že...

(44.-45 min)

R

Forma: v lavici / na koberci

Pomůcky: hlasovací karty

Průběh: U říká výroky. Ž zvedají hlasovací karty podle toho, zda tuto informaci vědí – zelená karta, nebo nevědí – červená karta. U vede Ž k pravdivosti, nejedná se o hodnocenou činnost. Cílem je, aby Ž slyšeli nejdůležitější informace znovu a uvědomili si, jak dobře si ji uložili.

Příklady výroků: *Víš, že netopýr není pták, ale savec. Víš, že mládě netopýra pije mateřské mléko. Víš, že v ČR žije téměř 30 druhů netopýrů. Víš, že jeden netopýr může sníst až stovky komárů za noc. Víš, že netopýří trus se používá jako hnojivo pro rostliny. Víš, že netopýr dokáže spát hlavou dolů.*

Svatý Martin

Tato lekce je koncipovaná jako dvouhodinová. V případě přidání pohybových aktivit a výtvarné dílny jako čtyřhodinový program na seznámení se svátkem svatého Martina. Pracovní listy je potřeba vytisknout pro každého ž. Následně jednotlivé díly vystříhnout a slepit (příp. sešit sešíváčkou) v levé části podle velikosti. Aktivitu lze vyplňovat individuálně, ve dvojici, společně nebo po skupinách, na které se lze rozdělit dle úvodní aktivity v metodice.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění a naslouchání)
- KOS (týmová práce)
- KOB, KKT (aktivní občanství, participace, kulturní kontext, kulturní identita a rozmanitost)
- KPP (spolupráce a týmová práce)

CÍLE HODINY

- Ž vysvětlí, proč se slaví svátek svatého Martina.
- Ž vyjmenuje symboly s tímto svátkem spojené.
- Ž používá vědomosti nabitě v českém jazyce a v matematice pro splnění úloh.

POMŮCKY

- PL Flipbook – Svátek sv. Martina
- nůžky
- lepidlo
- příp. sešíváčka
- OKR Slova – Sv. Martin
- příp. OKR Symboly svátků
- příp. 1–3 šátky
- příp. vodové barvy, voda, kelímek, tuš, špejle, čtvrtka, malý tvrdý papír A6

Informace o svátku sv. Martina

Svátek svatého Martina slavíme 11. listopadu. Svatý Martin žil ve 4. století a byl římským vojákem. Byl známý díky své skromnosti, dobrotě a potřebě pomáhat druhým. Díky těmto povahovým rysům opustil armádu, stal se knězem a poté biskupem ve francouzském městě Tours. Nejznámější příběh s ním spojený se odehrál za mrazivé zimní noci, kdy Martin potkal žebráka, který prosil o almužnu. Martin nic neměl, vzal alespoň svůj plášť, rozdělil ho mečem napůl a polovinu žebrákovi věnoval. Následující noc se měl Martinovi zjevit ve snu Ježíš Kristus právě s tímto pláštěm.

Tradice a pranostiky:

- Martin přijíždí na bílém koni. Podle pranostik přináší 11. listopad první sníh a začátek opravdové zimy.
- Svatomartinské víno – v tento den se poprvé otevírají nová vína z podzimní sklizně (připijí se přesně v 11:11 hodin).
- Svatomartinské rohlíčky se pečou plněné makovou nebo ořechovou náplní, připomínají tvarem podkovy Martinova koně.
- Tradičním pokrmem v tento den je i husa. Podle legendy se k husám Martin schoval, aby jej nemohli jmenovat biskupem. Ty jej však svým kejháním prozradily. Podle jiné legendy zase rušily Martinovo kázání, a proto si trest odpykávají dodnes.
- V mnoha městech se v tento den konají lampionové průvody.

Titulní list

Pomůcky: PL Flipbook – Svátek sv. Martina

Průběh: Ž vybarví obrázek sv. Martina na koni, popřípadě i nadpis SVATÝ a datum 11. LISTOPADU. V ostatních částech pracovního listu vybarví vždy dané zvětšené písmeno na okraji. Písmena dají dohromady jméno MARTIN. Ž mohou vybarvovat písmena i postupně, vždy po dokončení dané aktivity. V tuto chvíli je možné i jednotlivé úkoly rozstříhat a slepit/sešít do flipbooku. Tuto činnost lze provést až na konec, Ž se nebude při práci flipbook rozlepovat.

Tip: Po dokončení aktivity nebo před ní lze Ž pustit legendu o sv. Martinovi na YouTube, příp. na ČT Edu (díl Legenda o sv. Martinovi z cyklu Naše tradice).

Nyní může následovat Pohybová aktivita – Symboly (viz níže v dalších aktivitách).

Symboly

Pomůcky: PL Flipbook – Svátek sv. Martina

Průběh: Ž škrtnou symboly, které patří k jiným svátkům než ke svátku sv. Martina a svátky pojmenují. (Kraslice = Velikonoce, čert = sv. Mikuláš, stromeček = Vánoce, ohňostroj = Silvestr a Nový rok, maska = masopust/karneval). Následně vybarví symboly, které zůstaly. Jestliže žáci již viděli video o sv. Martinovi, mohou zkusit určit význam symbolů. Pokud video neviděli, zkusí odhadnout, jak daný obrázek se svátkem souvisí.

Legenda

Pomůcky: PL Flipbook – Svátek sv. Martina

Průběh: Ž si přečtou legendu o sv. Martinovi. Následně odpovídají na otázky ANO/NE a označí písmeno ve správném sloupečku. Z vyznačených písmen vznikne slovo, které doplní do linky k otázce. U může následně doplnit informace o svatém Martinovi či přečíst celou legendu.

Nyní může následovat Pohybová aktivita – Živé obrazy (viz níže v dalších aktivitách).

Rébusy

Pomůcky: PL Flipbook – Svátek sv. Martina

Průběh: Ž do rámečků doplní 2 obrázkové řady. Poté zapíšou správná slova z přesmyček. Na závěr seřadí slova podle abecedy.

Tip: Pokud Ž ještě neumí abecedu dostatečně dobře, mohou místo řazení podle abecedy napsat počet slabik jednotlivých slov.

Počítání

Pomůcky: PL Flipbook – Svátek sv. Martina

Průběh: Ž pomocí počítání postupně zjišťují čísla k jednotlivým symbolům a zapisují je do tabulky. Úkolem je doplnit celou tabulku tak, aby každý symbol měl přidělené jedno číslo.

Nyní může následovat Pohybová aktivita – Martinův plášť (viz níže v dalších aktivitách).

Pranostiky

Pomůcky: PL Flipbook – Svátek sv. Martina, OKR Slova – Sv. Martin

Průběh: Před aktivitou je dobré Ž vysvětlit, co je to pranostika (= lidové rčení, které předpovídá počasí). U rozmístí po třídě slova na lístečkách. Ž chodí po třídě a hledají správná slova, která do pranostik doplní. Nakonec si společně vysvětlí dané pranostiky.

Pečení

Pomůcky: PL Flipbook – Svátek sv. Martina

Průběh: Ž si přečtou celý recept a nákupní seznam, který je na lístečku u receptu. Jejich úkol je spočítat, kolik bude celý nákup stát. Cenu následně napíšu do rámečku.

TIP U upozorní Ž, že ceny jsou ve skutečnosti o dost vyšší. Zde jsou takovéto ceny, aby je dokázali spočítat. Ž se mohou doma zeptat, kolik reálně věci stojí a společně s rodiči ceny napsat.

TIP Pokud má U možnost, může si se Ž ve školní kuchyňce rohlíčky připravit.

Nyní může následovat Výtvarná aktivita (viz níže v dalších aktivitách).

Reflexe

Průběh: Ž si prohlédnou vzájemně svoje hotové flipbooky.

Následně v kruhu hodnotí práci:

Jaká aktivita se ti nejvíc líbila a proč?

Co se ti nejvíce dařilo?

Co sis zapamatoval/a z Martinova života?

Další aktivity, které lze zařadit do projektového dne:

Pohybová aktivita – Symboly

Forma: pohyb v prostoru třídy

Pomůcky: OKR Symboly svátků

Průběh: U rozmístí po třídě obrázky různých svátků a významných dnů. Cílem Ž je roztřídit je na hromádky a následně pojmenovat.

Varianta: Každý Ž dostane jeden symbol, společně se ve skupině najdou a řeknou si, co jejich symboly představují za významné dny (Velikonce, Vánoce, masopust, narozeniny, Silvestr, sv. Martin). V těchto skupinách poté mohou zůstat a tvořit společně flipbook.

Pohybová aktivita – Živé obrazy

Forma: skupinová v prostoru třídy

Průběh: Ž pracují ve skupině. Každá skupina si připraví jeden živý obraz (= nehybné pózování v určité situaci, Ž tak napodobí určitou situaci). U může nechat skupinu samotou, aby zkusila vymyslet jeden výjev o svatém Martinovi, popřípadě mohou mít skupiny stejný výjev nebo U může konkrétně výjev určit. Např. *Martin se ukrývá u hus. Martin dává plášť žebrákovi. Martin má sen.*

Pohybová aktivita – Martinův plášť

Forma: společná v prostoru třídy

Pomůcky: 1–3 šátky (podle počtu Ž)

Průběh: Jeden Ž představuje mráz, 1–3 žáci (podle počtu) jsou Martinové a mají šátek. Ž se pohybují po třídě rychlou chůzí. Nesmějí běhat. Mráz má za úkol chytat spolužáky. Koho se dotkne, musí si dřepnout a je z něj zmrzlá vložka. Tyto zmrzlé vložky mohou být oživeny Martinem, Ž se šátkem. Martin přes spolužáka přehodí šátek, čímž jej zachrání a Ž se stává novým Martinem. Mráz nesmí chytat zachraňované Ž ani Martina.

Výtvarná aktivita

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: vodové barvy, voda, kelímek, tuš, špejle, čtvrtka, malý tvrdý papír A6

Průběh: Ž zapouštěním barev nabarví svoji čtvrtku na modro. Použijí různé odstíny. Následně na menší papír namalují tuší sv. Martina na koni. Obrázek vystříhnou a přilepí na suchý modrý papír.

Wellbeing a sebehodnocení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, naslouchání)
- KOS (empatie a porozumění druhým, vlastní wellbeing)

CÍLE HODINY

- Ž analyzuje svou náladu a dokáže ji předpovídat.
- Ž dokáže najít věci, které ovlivňují jeho náladu.
- Ž hodnotí své učení.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- karty Ela třídí
- PL Tripartity (dotazník pro žáka) ze Ž bal. (ke stažení v el. uč.)
- PLU Tripartity (dotazník pro zákonného zástupce) z U bal. (ke stažení v el. uč.)

Pozdrav

(0.–2. min)

- Ž se sejdou s U v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu/vysvětlení první aktivity

Moje nálada

(3.–10. min)

E

Forma: společná v prostoru třídy

Pomůcky: karty Ela třídí

Průběh: U rozmístí karty Ela třídí na opačné strany třídy (zelená karta – palec nahoru, červená karta – palec dolů), příp. do 4 rohů (celá barevná škála), aby Ž mohli vyjadřovat svoji náladu. U klade Ž uzavřené otázky (např. *Cítíš se dnes smutně? Cítíš se naštvaně?*), nebo je nechá, aby si podle své nálady vybrali kartu a k té se přemístili. U poté klade otázky vztahující se k okolí Ž (např. *Jak bys vyhodnotil/a náladu paní učitelky/pana učitele? Jak si myslíš, že se má tvůj soused v lavici?*).

Cvičení 1 – Moje dnešní nálada a předpověď nálady

(11.–25. min)

Forma: společná/samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U ukáže v el. uč. meteorologické značky počasí, ptá se Ž, jakou náladu by asi mohly vyjadřovat dané meteorologické značky. U nechá Ž vysvětlit a zdůvodnit jejich výběr a význam. Poté se Ž zaměří na svou náladu, vyberou si značku, která této náladě odpovídá, a zaznamenají ji do tabulky. Ž poté společně s U v el. uč. doplní datum a název dne v týdnu. U vyzve Ž, aby si promysleli, co je zítra čeká. A jakou asi budou mít náladu. Soustředí se na to, co náladu může ovlivňovat. Ž pokračují v předpovědi pro další dny.

TIP U se vrátí v dalších dnech k tomuto cvičení a nechá Ž analyzovat, zda se se svou předpovědí trefili.

Co ovlivňuje mou náladu

(25.–30 min)

U

Forma: společná v prostoru třídy

Průběh: U vysvětlí Ž pravidla hry. U pojmenovává věci či situace, které mohou ovlivňovat náladu Ž a čeká, kolik Ž se spojí. Nejprve vyjmenovává věci, které náladu ovlivňují pozitivně, např. *oblíbená hračka, hraní oblíbené*

hry, dobré jídlo, pohyb venku, odpočinek, hra s kamarády, úspěch ve škole apod. Poté U vyjmenovává věci, které mohou náladu ovlivňovat negativně, např. *nemoc, mnoho úkolů, nepochopení práce/činnosti, dlouhé čekání, hluk, ztráta hračky, hádka*.

Cvičení 2 – Sáček dobré nálady

(31.–40. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: U vysvětlí Ž, že se ne vždy cítíme dobře, máme dobrou náladu. Je ale důležité vědět, jak si náladu zlepšit. Ž navážou na předchozí aktivitu a zapíšou si, příp. namalují věci, které jim zlepšují náladu. Vytvoří si tak zásobník možností pro případ, že by se necítili dobře. Najdou zde okamžitou pomoc.

VV – Ž mohou vytvořit společný plakát ke zlepšení nálady a vystavit ho.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: společná v kruhu / v lavici

Průběh: U řekne tvrzení a vybere Ž, který ho doplní. Tvrzení může U opakovat a vybírat další Ž.

Nejzábavnější aktivita hodiny byla...

Nejvíce mě zaujalo...

Dařilo se mi při...

Překvapilo mě, že...

Příště bych raději...

Nelíbilo se mi...

Nedařilo se mi...

U zařadí následující aktivitu, pokud ve škole probíhají třídní schůzky a konzultace formou tripartit.

Dotazník pro tripartitu

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: PL Tripartity (dotazník pro žáka) ze Ž bal. (ke stažení v el. uč.), PLU Tripartity (dotazník pro zákonného zástupce) z U bal. (ke stažení v el. uč.)

Průběh: Ž hodnotí dodržování pravidel, práci v jednotlivých předmětech. Svůj posun zaznamenávají pomocí hodnoticí hory.

TIP U může ke každé hodnoticí hoře vytvořit otázky. Pokud Ž odpoví ano, vybarví si jednu část hory. Např. *Umíš se orientovat v dopravě ve svém okolí? Dokážeš rozlišit houby, stromy a keře? Víš, jak vypadá mapa ČR a její vlajka?* apod.

1. Moje dnešní nálada a její předpověď do dalších dní. Doplň tabulku.

DNES	ZÍTRA	POZÍTRÍ

2. Sáček dobré nálady. Dokresli nebo napiš názvy věcí, které ti zlepší náladu.

1. Podívej se na obrázky. Poznáš, co je na nich?

2. Přečti, co si kamarádi říkají.

Adélka Já mám nejraději keramický kroužek. Chodíme na něj s Tomášem ve středu. V pondělí mám balet a ve čtvrtek kreslení.

Tomáš Já mám nejraději úterní fotbal, ale s Adélkou na keramiku chodím taky rád.

Martin Já nejraději chodím na jezdecký kroužek. Často se pátku nemohu dočkat. V pondělí plavu a v úterý mám kroužek atletiky.

3. Děti mluví o dnech v týdnu. Napiš je, jak jdou za sebou.

	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ
Adélka	BALET		KERAMIKA	KRESLENÍ	
Tomáš		FOTBAL	KERAMIKA		
Martin	PLAVÁNÍ	ATLETIKA			JEZDECTVÍ
JÁ					

4. Kamarádi by rádi jeli po vyučování na výlet. Doplně jejich rozvrh do tabulky ve cvičení 3 a pomoz jim najít společné volné odpoledne.

Na výlet by mohli jet v SOBOTU, NEDĚLI.

Volný čas

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (porozumění, naslouchání)
- K RP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž pozná celé hodiny na analogových hodinách.
- Ž zná dny v týdnu a volnočasový rozvrh.
- Ž doplní tabulku podle přečteného textu.
- Ž z tabulky vyčte údaje.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Cvičení 1 – Kroužky

(4.–6. min)

E

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si společně s U prohlédnou obrázky, přemýšlejí, jak by se mohly jmenovat kroužky, které jsou na obrázku, co je jejich náplň, zda Ž znají, nebo dokonce navštěvují takový kroužek.

Moje kroužky

(7.–11. min)

Forma: v kruhu na koberci

Průběh: Ž mluví o svých kroužcích, mohou mluvit i o tom, které kroužky a proč by chtěli navštěvovat. Mohou také prezentovat i své plány mimoškolních aktivit do budoucna.

Cvičení 2

(12.–17. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž si společně s U přečtou text. U pokládá otázky k textu, např. *Jak se jmenují děti? Kdo chodí na Keramiku? Kdy je kroužek fotbalu?*

Cvičení 3 – Dny v týdnu

(17.–20. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž doplní do prvního řádku tabulky dny v týdnu. U upozorní Ž, že mají do tabulky doplnit první dvě písmena z každého slova. Kontrolu provedou pomocí el. uč.

Cvičení 4 – Práce s tabulkou

(20.–29. min)

U

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž mohou společně s U znovu přečíst text ve cvičení 2 a poté doplňují do tabulky údaje.

!!! UPOZORNĚNÍ: V pracovní učebnici je bohužel chyba, která práci ztěžuje. V textu u Martina by správně mělo být: *Často se čtvrtka nemohu dočkat.* Ve stávající podobě vyjde, že mají všechny dny obsazené a na výlet mohou jet jen o víkendu. Tímto způsobem jsme i vyřešili cvičení v el. uč., aby to Ž nemátl. Chyba bude do „ostré“ verze opravena.

TIP Řádek JÁ mohou vyplnit např. rychlejší Ž, nebo lze zadat jako domácí úkol.

Cvičení 5 – Začátky kroužků

(30.–38 min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si prohlédnou obrázky hodin a doplňují na linku nad hodinami název kroužku, na linku pod hodinami správný čas. Kontrola proběhne pomocí el. uč.

Dokončení práce – cvičení 6, 7 a 8

(39.–43. min)

Forma: samostatná / ve dvojici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž si vyberou cvičení, na kterém budou pracovat.

TIP Zbýlá cvičení lze vynechat nebo použít jindy a jiným způsobem (také jako DÚ).

Rozloučení

(44.–45. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: hlasovací karty

Průběh: U předkládá tvrzení, Ž reagují a hodnotí hodinu pomocí hlasovacích karet (zelená = souhlas, červená = ne-souhlas). Např.

Bez problému vyjmenuji dny v týdnu.

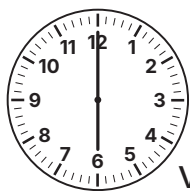
Z textu jsem lehce získal/a informace a zapsal/a je do tabulky. Nebylo to pro mě těžké.

Umím přechíst čas na hodinách s ručičkami.

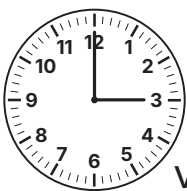
Hodina mě bavila.

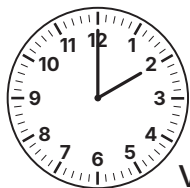
5. V kolik hodin dětem kroužky začínají?

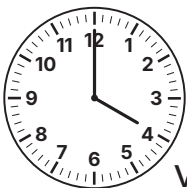
v 6 hod.

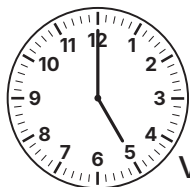
v 3 hod.

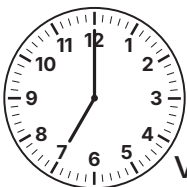
v 2 hod.

v 4 hod.

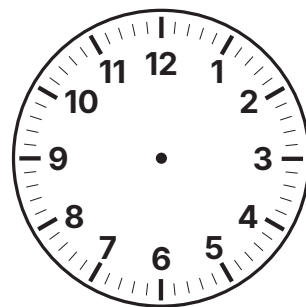
v 5 hod.

v 7 hod.

6. Navrhni, kdy by mohl začínat kroužek atletiky.

v ____ hod.

7. Doplň do křížovky dny v týdnu. Číslo nalevo označuje pořadí dne v týdnu.

2.

Ú T E R Ý

6.

S O B O T A

7.

N E D Ě L E

1.

P O N D Ě L Í

3.

S T Ř E D A

5.

P Á T E K

Tajenka: Kroužky mi dělají RADOST.

8. Do prostoru napravo nakresli, na jaký kroužek bys chtěl/a chodit nebo už chodíš.

Povolání

1. Vylušti přesmyčky s názvy povolání.

Č H S A I A K HASIČKA Ř Á U C R K CUKRÁŘ

Á Ř V T E E I N R VETERINÁŘ L O P I A K T PILOTKA

2. Doplň název povolání k obrázku, poté ho spoj se správným popisem.

POPELÁŘ

Tento člověk pracuje v obchodě a radí lidem s nákupem. Srovnává věci do regálů, aby byly na svém místě. Nakonec u pokladny spočítá cenu a vezme si od lidí peníze.

Tento člověk pracuje ve škole a učí děti číst, psát a počítat. Přípravuje pro ně zábavné úkoly v lavicích.

UČITELKA

PRODAVAČKA

Tento člověk hraje v divadle nebo natáčí filmy. Musí se naučit nazpaměť dlouhé texty. Při práci se převléká do kostýmů a hraje někoho jiného.

Tento člověk jezdí na velkém autě a čistí naše město. Vyhazuje těžké popelnice do velkého vozu. Díky němu mizí všechny odpadky z ulic pryč.

HEREC

Povolání

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (porozumění, naslouchání)
- K OS (identita)
- K PP (spolupráce a týmová práce)

CÍLE HODINY

- Ž pojmenuje povolání.
- Ž popíše způsob života osoby z modelové situace na obrázku.
- Ž uvede rozdíl mezi policistou a vojákem; záchranářem a lékařem a tím, co dělají.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- příp. velký papír
- příp. stíratelná tabulka
- OS 118–130 z U bal. (k zobrazení a stažení v el. uč.)
- OKR Komunikační kostky z U bal. (ke stažení a vytištění v el. uč.)
- hlasovací karty

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby učitele
- např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Cvičení 1

(4.–9. min)

E

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, příp. stíratelná tabulka

Průběh: Ž vyluští přesmyčky ve cvičení 1. Dle vyluštěných slov odvodí sami téma dnešní hodiny. Následně mohou sami zkoušet tvořit přesmyčky pro spolužáky, které mohou psát na tabuli či stíratelnou tabulku.

Jaká máme další povolání?

(10.–13. min)

U

Forma: společná

Pomůcky: el. uč., příp. velký papír

Průběh: Ž diktují U další povolání, která znají, a U je zapisuje na tabuli, do el. uč., příp. na velký papír. Následně spočítají, kolik povolání vymysleli. U má poté možnost seznam využít v závěru hodiny při reflexi (varianta).

Cvičení 2

(14.–20. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž dopíšou k obrázku název povolání, následně přečtou popisy a spojí se správným obrázkem. Kontrolu provedou pomocí el. uč.

Povolání

(21.–31. min)

Forma: v kruhu na koberci

Pomůcky: OS 118–130 z U bal. (k zobrazení a stažení v el. uč.)

Průběh: U rozprostře karty s povoláním do středu kruhu, Ž jednotlivá povolání pojmenovávají. Následně Ž pracují ve dvojicích či skupině. Pokouší se vymyslet, jak vypadá život člověka na obrázku. Ž poté řeknou svoje nápady spolužákům. U uvede příklad s kartou učitele: *Jsem učitelka, ráno vstávám brzy, protože celé dopoledne učím děti ve škole. Učím je písmena, počítáme příklady, hrajeme hry a objevujeme svět kolem nás. Po skončení vyučování se naobědvám a jdu zpátky do třídy. Ve třídě opravím sešity a přichystám si hodiny na následující den. Někdy pracuji i hodně na počítači nebo něco stříhám či kopíruji. Odpoledne odcházím z práce a jdu domů.*

Cvičení 3

(32.–42. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Přečti si věty v bublinách (diagramech) a zkus vymyslet další věci, které mají tato povolání stejné nebo naopak rozdílné.

Průběh: Ž doplní k diagramům názvy povolání podle přečtených znaků a společné či rozdílné prvky. Pokud zbude čas, mohou tímto způsobem Ž porovnávat další povolání. U pracuje souběžně se Ž v el. uč. a zapisuje nápady v el. uč.

Reflexe –

Komunikační kostky

(43.–45. min)

R

Forma: skupinová / ve dvojici

Pomůcky: OKR Komunikační kostky z U bal. (ke stažení a vytištění v el. uč.)

Průběh: Ž si hodí kostkami, dle hozených obrázků poskládají větu. Počet kostek U přizpůsobí dané skupině. Čím méně kostek, tím je vymyšlení věty pro Ž jednodušší. Zdatnější Ž mohou zkusit poskládat příběh.

VV/PČ – Ž si kostky mohou sami vytvořit/poskládat a vybarvit. **ČJ** – Ž mohou vytvářet celé příběhy, které poté napíší.

Reflexe – varianta

(43.–45. min)

R

Forma: společná

Pomůcky: el. uč., příp. velký papír

Průběh: Ž dopíší další povolání, na která si během hodiny vzpomněli, na tabuli, do el. uč., příp. na velký papír, na který psali na začátku lekce.

3. Doplň název povolání a společný či rozdílný prvek.

POLICISTA

VOJÁK

Pomáhá lidem každý
den přímo na ulici.
Nosí modrou nebo
černou uniformu.

Chrání stát před
velkým nebezpečím.
Nosí maskáče.

ZÁCHRANÁŘ/KA

ZDRAVOTNÍ SESTRA

Pomáhá
nemocným
a zraněným.

LÉKAŘ/KA

1. Přečti si text a popiš obrázky.

Natálka se s rodiči pustila do vyklízení staré půdy. Půda byla plná tajemných krabic, starých knih a věcí, které už dlouho nikdo neviděl.

Při přenášení jedné velké krabice Natálka zakopla a celou ji vysypala. „Au!“ vykřikla a začala sbírat vysypané věci zpět do krabice. Narazila na menší zaprášenou krabičku převázanou červenou stuhou. Když ji opatrně otevřela, oči se jí rozzářily. Byly v ní staré fotografie její babičky!

Natálka se posadila na staré křeslo a začala se ve fotkách zvědavě přehrabovat. Zjistila, že lidský život je jako velké dobrodružství, které má různé kapitoly. Vybrala čtyři nejzajímavější fotky, které si můžete prohlédnout i vy!

Na této fotce je moje babička jako miminko. Je tu stejně stará jako moje mladší sestřička. To je fotka z jejího dětství.

Tady je babička jako školačka, chodí do osmé třídy. Dřív byla základní škola jen do osmé třídy. Tomuto období se říká dospívání.

Tady jsou babička i dědeček jako dospělí. Jsou tu spolu, protože mají svatbu.

Takto už si babičku pamatuji. Tomuto období se říká stáří.

Rodina

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KOS (identita)
- KKK (vyjadřování, porozumění, aktivní naslouchání)
- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KRP (práce s informacemi a kritické myšlení)

CÍLE HODINY

- Ž popíše období lidského života.
- Ž pojmenuje členy užší i širší rodiny.
- Ž vyvodí rodinné vztahy z rodokmenu a popíše je.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- OS 131–134 z U bal. (k zobrazení v el. uč.)
- hra Já mám, kdo má
- nálepky ze Ž bal. (41–4)
- hlasovací karty
- příp. list papíru do skupin

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Cvičení 1

(4.–14. min)

E

Forma: samostatná / skupinová v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., OS 131–134 z U bal. (k zobrazení v el. uč.)

Průběh: Ž nejprve přečtou text v učebnici (popř. U pustí nahrávku) a popíší obrázky. U může využít obrázky z U bal. (zobrazit je v el. uč.) a rozdělit Ž na skupiny. Každá skupina popíše jednu fotografii a období k ní.

Poté odpovědí na otázky v el. uč., příp. otázky přečte U a Ž hledají odpovědi.

Co vyklízela Natálka s rodiči? (Starou půdu.)

Co bylo v krabičce s červenou stuhou? (Staré fotky její babičky.)

Kolik fotek nám Natálka ukázala? (Čtyři fotky.)

Cvičení 2

(15.–19. min)

Forma: ve dvojici v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž ve dvojicích seřadí období lidského života, vychází z textů u fotografií ve cv. 1. Poté si řešení zkontrolují podle el. uč.

Členové rodiny – Já mám, kdo má

(20–27. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: hra Já mám, kdo má

Průběh: Ž stojí v prostoru a každý dostane jednu kartičku.

Začne ten, kdo má na kartičce start. Řekne vždy: Já mám (přečte horní název), kdo má (přečte spodní název). Poté pokračuje Ž, který má nahoře danou postavu. Následně může U se Ž třídit karty podle horního či dolního obrázku na DĚTSTVÍ, DOSPÍVÁNÍ, DOSPĚLOST a STÁŘÍ.

Cvičení 3

(28.–34. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž označí (přeškrtnou) názvy členů rodiny, které najdou. Písmena, která zbydou, zakroužkují a složí z nich slovo. U následně zjistí, zda někdo ve třídě ví, co slovo RODKMEM znamená.

Cvičení 4

(35.–45. min)

Forma: ve dvojici v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, psací potřeby, nálepky se žákovského balíčku

Průběh: U naváže na předchozí cvičení, Ž nejprve popíšu, co v rodokmenu vidí. Následně dolepí samolepky a dopíšu na volná místa členy rodiny. Poté zkusí popsat vztahy mezi jednotlivými členy, U jim může pomoci následujícími nedokončenými větami:

Natálka je maminčina... (dcera)

Natálčin bratr je její... (sourozenec)

Natálčina babička a dědeček jsou její... (prarodiče)

Dcera Natálčiny tety je její... (sestřenice)

Manžel Natálčiny tety je její... (strýc)

Syn Natálčina strýce je její... (bratranec)

Rodiče jsou... (maminka a tatínek)

Následující aktivitu lze v případě nedostatku času vynechat.

Reflexe procesu

Forma: skupinová

Pomůcky: papír

Průběh: Úkolem jednotlivých skupin je vypsát co nejvíc členů rodiny za určený čas. V příští hodině může papíry využít U k opakování hodiny.

R

2. Seřad' období života, jak jdou za sebou.

3

DOSPĚLOST

2

DOSPÍVÁNÍ

4

STÁŘÍ

1

DĚTSTVÍ

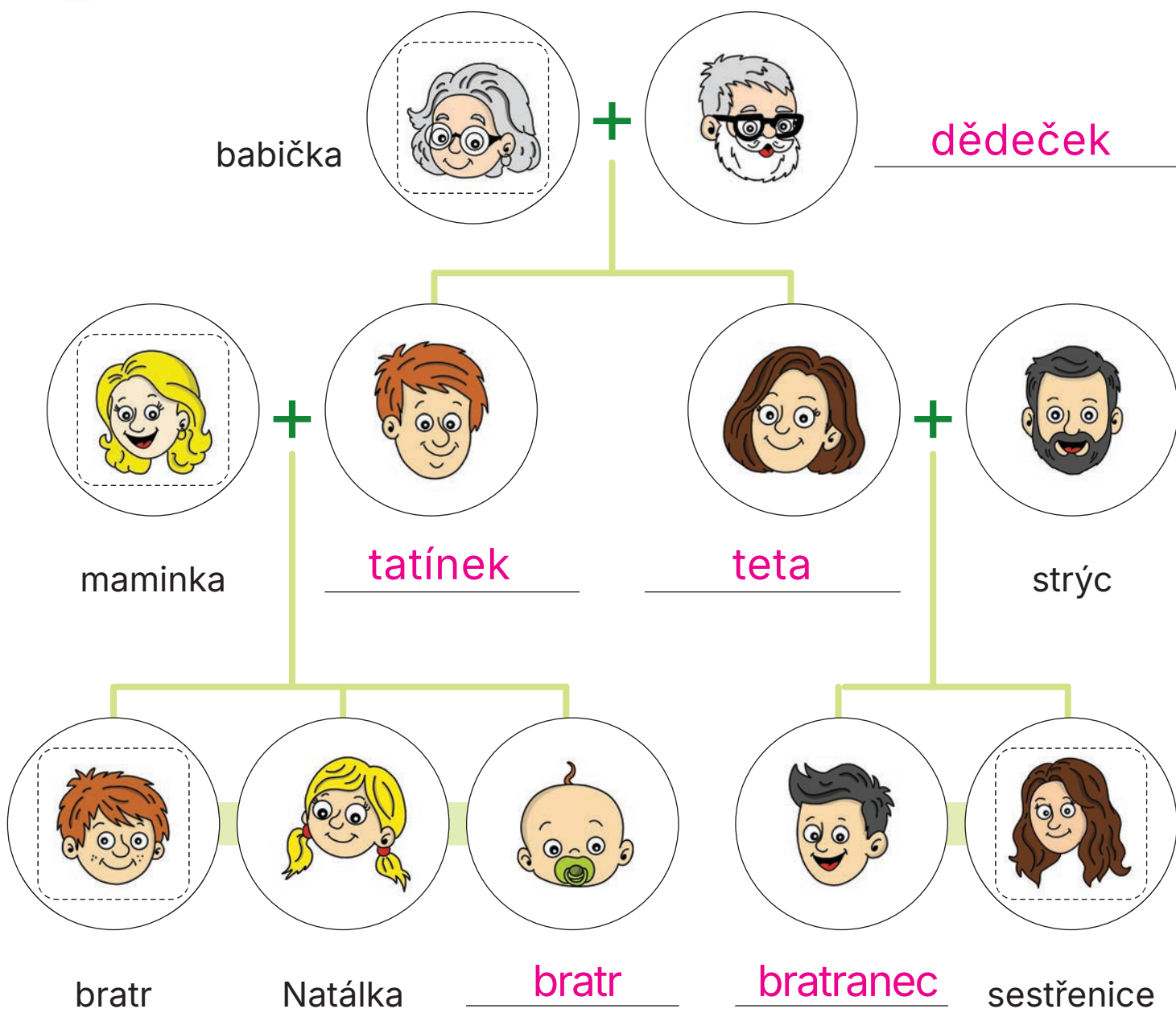

3. Označ názvy členů rodiny. Ze zbývajících písmen slož slovo.

RSESTŘENICEOTETADNETEROVNUČKAKBRATRANECMSTRÝCESYNOVECNUK

4. Dolep samolepky do rodokmenu Natálčiny rodiny a popiš rodinné vztahy.

1. Zakroužkuj, co vytvořil člověk.

2. Najdi ve třídě věci z daného materiálu a zapiš je do tabulky podle vzoru.

DŘEVO	LAVICE	
PLAST		
PAPÍR		
SKLO		
KOV		

Svět práce

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (porozumění, naslouchání)
- K RP (řešení běžných problematických situací)
- K OS (empatie a porozumění druhým, vlastní wellbeing)
- K PP (spolupráce a týmová práce)

CÍLE HODINY

- Ž rozlišuje, co vytvořil člověk a co příroda.
- Ž popíše u daných předmětů, z jakého jsou materiálu.
- Ž vyvodí přínosy a nevýhody technologií.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.: RO 069, RO 085–087, ŽI 061–062, PŘ 001, DO 005, DO 036, OS 111–112, OS 135–151
- hlasovací karty
- stíratelná tabulka + fix
- PL Rozložitelnost materiálů ze Ž bal.
- příp. PL Jak se chová materiál ve vodě (ke stažení v el. uč.) + průhledné nádoby, hlína, materiály, které se budou rozkládat

Pozdrav

(0.–3 min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO=dřep x NE=stoj, barevných pastelek atd.)

Úvod do tématu

(4.–10. min)

E

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: el. uč., stíratelná tabulka a fix

Průběh: U pustí nahrávku nebo přečte motivaci: *Ela a Teo si hráli na školní zahradě, když vtom se Ela zastaví a volá: „Teo, honem, pojď sem, něco jsem objevila!“ „Koukej, jaký podivný klacík.“ povídá Ela a podává Teovi do ruky tu podivnou věc.*

Teo si ji vezme a začne se smát. „Elo, vždyť to není klacík ale sázecí kolík.“

„A kde se tady vzal? To spadl z oblohy?“ zeptala se překvapená Ela.

„Ale ne, starší děti tady včera připravovaly zahrádku na zimu, a protože sázecí kolík nepotřebovaly, asi jej zde odložily a pak na něj zapomněly. Nemohl jen tak spadnout z nebe, tohle vyrobil člověk, takže to musela paní učitelka koupit v obchodě. Ne všechno, co najdeš na zahrádce, vytvořila příroda. Někdy si lidé pomáhají i věcmi, které si vyrobí.“

Teo má pravdu, děti. Lidé si odjakživa pomáhají věcmi, které sami vyrobí, aby se jim lépe pracovalo a žilo. Ela a Teo ale lidský svět pořád ještě moc neznají a vůbec si nedokážou představit, jak moc jsme lidskými výrobky obklopeni. Pojďme jim to ukázat!

U může nejprve ukázat Ž obrázek sázecího kolíku a vysvětlit, k čemu se využívá.

Ž zavřou na chvíli oči a představí si, že kolem nich zmizí všechno, co nevytvořila příroda. Poté si vezmou stíratelnou tabulku a napíší 3 věci, které zmizí. Poté následuje diskuse: *Co ve třídě zbylo? Ž by měli vyvodit, že skoro nic kromě nich, rostlin atd. nezbylo. Co ze třídy zmizelo? Ž odpovídají dle toho, co si napsali.*

Co stvořila příroda a co člověk?

(11.–15. min)

U

Forma: pohyb v prostoru třídy

Pomůcky: RO 069, RO 085–087, ŽI 061–062, PŘ 001, DO 005, DO 036, OS 111–112, OS 135–151

Průběh: U naváže tím, že opravdu mnoho věcí kolem nás pomohl vytvořit člověk. Ela a Teo pro děti zanechali několik věcí, které mají za úkol roztřídit. Každý Ž dostane jednu kartu s obrázkem, U položí OS 111 a 112 do opačných rohů třídy. Ž mají za úkol nosit k Ele (OS 112) věci, které stvořila pouze příroda. K Teovi (OS 111) naopak věci, které vytvořil člověk. U některých obrázků může dojít k diskusi (např. okurka, kterou vypěstoval zahradník).

Cvičení 1

(16.–19. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž na základě předchozí aktivity zakroužkují v pracovní učebnici ty obrázky, na kterých jsou věci vytvořené člověkem. Společně s U a el. uč. zkontrolují.

Lovci materiálů

(20.–24. min)

Forma: pohyb v prostoru třídy

Průběh: Ž se promění v průzkumníky, jejich úkolem bude zjistit, z jakého materiálu lidé věci kolem nich vyrobili. U řekne materiál a Ž se musí dotknout něčeho, co je z daného materiálu. U by měl zmínit papír, dřevo, plast, sklo, kov.

TIP U zde může se Ž zopakovat, do jakých kontejnerů se třídí daný materiál.

Cvičení 2

(25.–30. min)

Forma: ve dvojici v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, příp. PL Jak se chová materiál ve vodě (ke stažení v el. uč.)

Průběh: Ž společně ve dvojici vymýšlejí věci, které zapíší do tabulky. Není nutné, aby byly vyplněná všechna políčka. Kontrola může proběhnout s jinou dvojicí, popřípadě hromadně tak, aby si Ž mohli dopsat další věci do tabulky.

TIP V prvním ročníku Člověk a jeho svět Ž mohli zkoumat vlastnosti materiálů a zapisovat do tabulky. Zjišťovali, co plave, co se potopí, co se rozmočí a co vodě odolá. Pokud U v 1. ročníku aktivitu nevyužil, lze ji zařadit nyní (PL Jak se chová materiál ve vodě – ke stažení v el. uč.).

Cvičení 3

(31.–40. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, DO 005, DO 036, OS 136, OS 140–142, OS 144–147

Průběh: Ž společně přečtou, co říkají Ela a Teo, a pojmenují obrázky. Následně spojí moderní technologii, která nahradila starší věc. Společně poté diskutují, jak věci pomohly lidem a naopak jakou mohou mít nevýhodu, když je využíváme. Popřípadě mohou diskutovat o materiálu, ze kterého jsou vytvořeny. U může využít obrazové karty a do skupiny dát vždy jednu dvojici obrázků.

Např. psací stroj vs. počítač – V počítači se práce ukládá, jde vymazat, nepotřebujeme tolik papírů. Počítač potřebuje ale elektřinu, je tam internet, takže často kromě práce lidé dělají i jiné věci.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Každý Ž řekne, která technologická vychytávka je podle něj nejužitečnější a proč. Následně mohou Ž diskutovat, jaká pravidla je třeba dodržovat, aby vynálezy nepoškodily přírodu (např. *uklízíme a recyklujeme, šetříme a nekupujeme zbytečně nové věci, dáváme pozor, abychom neničili přírodu kolem sebe – technologie nemohou zcela nahradit přírodu*).

VV – Ž nakreslí vynález, který by jim nebo jejich okolí usnadnil život. Tvoří svůj vlastní vynález, bez technických či jiných omezení.

PL Rozložitelnost materiálů

Pomůcky: PL Rozložitelnost materiálů, průhledné nádoby, hlína, materiály, které se budou rozkládat

Jako doplněk k lekci Svět práce, ve které se Ž učí o materiálech, z kterých jsou věci kolem nich vyrobené, lze využít PL Rozložitelnost materiálů. Cílem je uvědomění, že spoustu vynálezů může pomáhat a usnadňovat práci, ale člověk by se věcmi neměl příliš obklopot, protože jejich likvidace může být náročná. Zároveň je zde přesah do průřezového tématu Udržitelné prostředí. Ž zde dochází ke zjištění, že se v přírodě věci neuklidí samy a recyklace a redukce odpadu kolem nás je důležitá.

Postup

U projde se Ž jednotlivé body pracovního listu. Ž pracují ve skupinách, PL vyplňuje každý sám. U vysvětlí slovo *hypotéza* (tip, domněnka, předpoklad). Ž si vyberou 3 věci, které budou zkoumat.

U by je měl rozdělit do tří hromádek, ze kterých si Ž budou vybírat. Hromádka 1 = rychlý rozklad (kousek jablka či hrušky, slupka od brambory atd.); hromádka 2 = pomalejší rozklad (kousek papíru, papírový kapesník atd.); hromádka 3 = žádný rozklad (kousek igelitového sáčku, plastové víčko, skleněná kupička, nafukovací míček atd.).

Po vybrání daného materiálu Ž zapíšou hypotézu a pomůcky, které k bádání potřebují. Následně dle postupu naplní nádoby a přidají do nich daný materiál. Hlínu by měli stále udržovat vlhkou. Bádání by mělo trvat cca 3 týdny, Ž mohou průběh zaznamenávat do dalších řad kelímků.

Po ukončení bádání zapíšou závěr do pracovního listu a následuje společná diskuse.

3. Spoj starou věc a její moderní náhradu.

Proč lidé
vymýšlí nové vynálezy?
To jim nestačí, co jim
dává příroda?

Protože si chtějí
ulehčit práci a život. Říkáme
tomu technologie. Koukni, jak
mohou lidem pomáhat
a šetřit čas!

4. Nakresli svůj vlastní vynález, který pomůže ostatním.

[illegible]

učitelská učebnice

DIVÍCI 2

Člověk a jeho svět

pro 2. ročník základních škol

Mgr. Adéla Dufková, Mgr. Radka Horská, Mgr. Veronika Leberzahn Slabyhoudková
Učitelská učebnice (1. díl – říjen–listopad)

Fraus Klett, s. r. o.

Pobřežní 620/3, 186 00 Praha 8 – Karlín
info@fraus-klett.cz, www.fraus-klett.cz

Ilustrace: Monika Růžová, Zuzana Slánská

Obrazový materiál: Shutterstock

Nahrálo: ADK-Prague, Makovského 1338/18, 160 00 Praha 6

Grafická úprava, sazba a zlom: Helis s. r. o., Plavecká 4, 128 00 Praha 2

Tisk: D.R.J. Tiskárna Resl, s. r. o., Sokolská 1341, 547 01 Náchod

1. vydání